

Slovenski

PRIJATEL.

Izbuja enkrat
v mescu.

Velja po pošti
4d. 30.kr. na leto.

Štev. 10. V Celovcu 15. oktobra 1869. **XVIII. tečaj.**

Pridiga za 24. pobinkešno nedeljo.

(Naše življenje, — vožnja po morju; gov. K. K.)

„Hud vihar je vstal in valovi so čoln pokrivali.“ Mat. 8, 24.

V v o d.

Strah in groza, kakoršne mi ne poznamo, ki na suhi zemlji prebivamo, na morji brodnarje pogosto popada. Resničen je pregovor: „Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda“; tam mu bo molitev, čeravno še ni nobene v svojem življenji opravil, sama na jezik prišla, da bo na kolena padel, svoje trepeče roke proti nebesom povzdignil in na pomoč klical vse svetnike božje.

Tudi apostelnom se je taka godila, če so ravno Jezusa pri sebi imeli, kakor nam dan. sv. evangelje kaže. Ljubi moji! jez poznam pa še drugo morje, po katerem se vsi peljemo, to je naše sedanje življenje. Da bo naša vožnja srečna, hočem vam zdaj pokazati, kakšno barko moramo imeti, kako se pri vožnji varovati in kako se v viharjih obnašati.

Kakor učenci v dan. evang. tudi jez poln zaupanja kličem: Jezus. pomagaj nam.

Razlaga.

Vožnja po morji je naše življenje na svetu; prvi brod je rojstvo, drugi brod je smert; med njima tečejo ure, dnevi in leta življenja našega hitreje, kakor valovi dereče Drave, v globoko morje neskončne večnosti. Da pa pojde naša vožnja po sreči naprej, imamo naj prej se za terdno in varno barko zmeniti, da nas nosi po morji tega življenja in v brod večnega miru in pokoja pripelje. Ta duhovska barka je katoliška cerkev, v kateri smo se rodili, na kateri se Jezus sam znajde in jo vodi, kakor se je znašel v čolnu na Galilejskem morji. Podoba te barke je bila Noetova barka, katero si je po božjem ukazu napravil in na njej sebe in svojo družino otel iz vesoljnega potopa. Razujzdani ljudje so se mu posmehovali, ko so ga videli barko delati in niso verjeli božjemu žuganju, so jedli in pili in dobre volje bili; pri priči pa so vsi viri velikega brezna priderli in vsi lijaki neba se odperli; više in više voda narašča, revni ljudje k barki pribežijo in se je oklepajo, da bi se pri življenju ohranili; toda zastonj, serditi valovi jih pokrijejo in utopijo. Tako se tudi dandanašnji neverni in brezbožni posmehujejo vernim kristijanom, ki se sv. vere deržijo in se tako zavarujejo zoper prihodnjo jezo in pogubljenje. Pa zgodilo se jim bo, kakor o Noetovem času; zunaj barke kat. cerkve in sv. vere ne bojo našli otebe za svoje revne duše in v globočino pekla se bojo pogreznili. Mi pa, ljubi moji! hvalimo Boga, in deržimo se zvesto naše zveličanske vere; ona nam pot kaže v srečno večnost, nas vodi in varuje, da na morji tega življenja ne vtonemo. Bodi človek še tako slab in pregrešen, ako le sveto vero še ima, je še zmiraj upanja, da se spreoberne in zveliča. Kdor je pa vero zgubil, za tega je djano; nič družega ga ne čaka, kakor večni potop.

Nevarno se je po morji voziti, pa še nevarniši, na svetu živeti; človek priraste, pride med zapeljive tovaršije, vidi marsikaj grešnega in pohujšljivega, in prej ko se misli, loti se ga zapeljevanje; v mladem sercu se grešne želje zbudijo, skušnjava na vso moč na njega prihruje; sovražni vetrovi hudih nagonov mu barko v nevarne kraje gonijo, močni valovi hudih strast in navad ga hočejo v skrito skalovje pregrešnih priložnost nagnati. Kdor skerbno ne gleda, nesrečno zadene, barka se mu razbije, on se potopi — le mertvega voda na drugi brod verže. Tako se človeku godi, ki v smerten greh pade, in se pred smertjo ne spokori. Oh, koliko

grešnikov se je že pred nami potopilo, potone in se bo še potopilo v globočino nesrečne večnosti! — Da se nam ta nesreča prigodila ne bo, imamo clo varno se voziti, posebno v sedajnem času, kjer je toliko zapeljivcev, toliko slabih zgledov na svetu: se imamo grešnih priložnost, nevarnih krajev skerbno zogibati, vojskovati se zoper skušnjave in zapeljevanje, in tako našo barko na pravem potu obderžati. Od nekega ajdovskega moža se pripoveduje, da se je z več tovarši vozil po zelo nevarnem morji. To morje je pa nekaj posebnega imelo, da se je na naj nevarnišem kraju clo milo petje čulo, ktero je mornarje po sili privleklo, da so poslušali. Ko so pa blizu tistega kraja prišli, niso se ga zogniti mogli več in tako se vtopili. Zatoraj se je tisti mož v svoji modrosti pustil na kol prikleniti, je svojim tovaršem ušesa z voskom zamašil, da niso nič čuli in tako srečno memo tistega kraja se vozili. Tako imamo tudi mi si duhovske in telesne ušesa zamašiti, da ne slišimo zapeljivega klicanja in vabljenja, s katerim nas greh zmotiti in pogubiti skuša, da mu srečno uidemo in pravega pota ne zgrešimo.

K temu cilu in koncu je pa keršanskega upanja potreba, da zmerom gor gledamo proti nebesom, ktere so le tistim obljubljene, ki se terdno vojskujejo in srečno premagajo; da od Boga pričakujemo potrebnih pripomočkov, da posebno v goreči molitvi potrebnega orožja si sprosimo, namreč pravo razsvitljenje, pravo modrost, moč in stanovitnost, skušnjave zatreti in do konca zvesti ostati. O koliko se jih nedolžnega serca na nevarno vožnjo poda in nekaj časa se srečno naprej pelje! Toda pridejo nevarne leta, zgubijo svoj nebeški cilj spred oči, molitev opuščajo, le redko k sv. zakramentom pokore in sv. Rešnj Telesa pristopajo, ne porajtajo na prijazno posvarjenje, na starejšino strahovanje; in tako jim božji strah zmirom bolj iz serca zginja; hodijo v nevarne tovaršije, zapeljanju v kremplje padejo, njih barka vtonuje in je pokončanju blizu. Morebiti da se še po poti pokore otmejo iz dušnega potopa, morda pa tudi ne; zakaj kakor sv. Bernard pravi: „Med 10 barkami, ki po morji plavajo, se komaj ena potopi; ali med 10 dušami, ki se po morji življenja, posebno grešnega vozijo, je komaj ena oteta“.

Nevarna je naša vožnja pa ne le samo zavolj dušnega zveličanja, ampak tudi zavolj telesnega, časnega življenja, ktero je polno neznanih skerbi in vednega strahu, polno stiske in sile, polno britkosti in nadlog. Vidim mlado dete na maternih persih mirno spančkati, lepe, prijazne sanje ga obdajajo, sv. angel varh mu na strani stoji. Sirotica, ti še ne veš, kaj te čaka v daljnem

življenju, kako grenke ure, kako žalostne prigodbe; modro ti Bog to zdaj še zakriva, naj bi vsaj svoje otroške leta brez straha preživel. Človek odraste, svoj stan spremeni, jasno nebo se s temnimi oblaki preoblači, bodi si siromaštva ali zaničevanja, preganjanja ali drugega terpljenja; komaj je ena nesreča minula, že druga nastopi, komaj je ena huda ura utihnila, kaže se že kmalo druga. To je navadni tek našega življenja, česar nas zopet dan. sv. evangelje prepričuje. V lepem vremenu so učenci odrinili, veseli se peljejo, kjer se jim ničesa ni bati; navajeni morja — znani svojega čolnovanja, pač nobeden na hudo uro ne misli, zlasti ker imajo Jezusa vsegamogočnega Gospoda pri sebi; gladko jim ure tečejo, čoln se rahlo ziblje, morje jih na svojem pohlevnem herbtu mirno nosi. Ali kmalo se veter preverže, morje jame nepokojno prihajati, velik vihar navstane, serditi valovi na čoln planejo, ga neusmiljeno sem in tje mečejo in vsega pokrivajo. Glej vendar pohlevno morje, kako jezno nad učenci postane; in dokler jih je prej veselo zibalo, zdaj jih hoče požreti. Učimo se iz tega, da nobena stvar na svetu ni tako pohlevna in dobra, da bi se danes ali jutre v hudo ne preobrnila, nobena tako nedolžna, da bi nam škodovati ne mogla. Učimo se pa tudi iz tega, na časno srečo se ne zanašati, ker ni nobene stanovitnosti nad njo; kdor se danes smeji, lahko se bo jutri že jokal, kdor se danes spoštovanja drugih veseli; morda že v kratkim bo od vseh zaničevan; kogar danes še vsi na rokah nosijo, čez nekaj časa ga bodo z nogami teptali; kdor letos še pri obilni mizi sedi, čez leto bo kruha prosil; kdor se danes svojega premoženja baha, morda čez ene leta bo po be-raški palici hodil. Zatoraj si nikoli ne obečajmo obstoječega miru, stanovitne sreče; uživajmo po meri časne dobrote in bodimo pripravljeni na vse, kar vtegne čez nas priti, da nas prihodne nevarnosti nepripravljenih zadele ne bodo.

Čudno se nam more zdeti, da je Jezus v čolnu mirno spal, dokler so se njegovi učenci z viharjem hudo morali vojskovati. Jezus v sred viharja spijoč nam je lepa podoba nedolžne duše, ki v sredi nevarnosti mirno spi. Dokler slaboverni trepečejo, neumneži divjajo in grešniki obupajo, pravični, ki dobro vest ima, svoje oči obrača na Boga, v ktereга rokah je njegovo življenje in njegova smert. Spolnuje se nad njim, kar Jezus pravi: „Mir vam dam, svoj mir vam zapustim, ne kakor ga svet daje, ga jez vam dam“. To se je očitno vidilo nad sv. Pavlom. Za Jezusove vere del so ga vklenjenega na barki v Rim peljali; kar vzdigne se nekega dne strašna burja, vse upanje rešenja je splavalo, nič kakor nevaren pogin jim proti. Dokler pa vsi na barki straha medljijo in gotovo smert pričakujejo, svetega apostelna se nobeden strah ne loti; poln zaupanja na božjo pomoč on terdno stoji in

tudi drugim serce dela rekoč, da jim ne bo noben las v zgubo šel, ampak vsi bojo oteti, ker to mu je bilo od Boga razodeto. — Čujte pa zdaj še drugo prigodbo, ktera je tej naravnost naproti. Preroku Jonatu je bilo od Boga ukazano, v mesto Ninive iti, in njegovim prebivavcem pokoro oznanovati. Jona, kateremu se je nadležno zdelo, pregrešnim ajdom pridigovati, hoče se temu božjemu vkažu odtegniti. Zatoraj je na barko šel, ktera je bila kam drugam namenjena. Pa kmalo ko je na barko stopil, vzdigne se strašen vihar in žuga barko v kose zdrobiti. Mornarji mečejo v morje orodje in blago, da bi barko polehčali in vsaj svoje življenje oteli. Vihar pa ne vtihne, nevarnost prihaja le večja. Zdaj mornarjem na misel pride, morda je kdo med njimi, kterega božja pravica preganja, in zavoljo kterega jih je ta strašna burja prijela. Da krivega zvedó, začnejo srečkati ali lozati; in glejte srečka zadene Jonata. Jona spozna svojo nepokorščino proti Bogu, jo obžaluje in zavpije: „Zares, zavoljo mene je ustal ta vihar; ver-zite me v morje, da se vsi z menoj vred ne vtopite“. Mornarji nočejo tega storiti; ker pa vihar le ne vtihne, veržejo ga v morje in vihar se umiri. Ker je pa Jona svojo nepokorščino spoznal in obžaloval, ohrani ga Bog tudi v valovih morja pri življenju. Poslal je veliko ribo in ta je Jonata požerla. Tri dni ga ima riba v svojem trebuhu, pa se mu nič ni zgodilo, tretji dan pa ga je živega iz sebe na suho vergla. Ta prerok je živa podoba tistih, ki se božji volji vstavljajo in po svojih krivih potih hodijo. Pa tudi njim se zgodi prej ali potlej kakor Jonatu; Bog jim pošlje kako nesrečo, da po njej k pravemu spoznanju pridejo in se spet k Bogu vernejo. Blagor jim, ako se dajo po bridkih prigodbah sedanjega življenja zmodriti in k pravi pokori pripeljati! Potem se bo njih huda vest spet vtolažila, Bog se jih bo zopet usmilil in jim zaželjeno rešenje prinesel. Zatoraj le glejmo, da bomo po Pavlovem zgledu zmirom dobro vest ohranili ali po Jonatovem si jo zopet z resničnim poboljšanjem pridobili; potem se nam časnih nesreč bati ne bo; kakor Jezus v čolnu, kakor sv. Pavl na barki in kakor Jona v ribjem trebuhu, bomo tudi mi mirni in pokojni, čeravno okoli nas huda ura časne nadloge bruje, čeravno temni oblaki solnce naše sreče pokrivajo, in valovi se nakopičijo.

Poglejmo še dalje Kristusa v čolnu spijočega. On, ki je pogosto cele noči v molitvi prebudel, in ki je svoje učence še na oljski gori grajal, da niso mogli ene ure ž njim budeti, on se gotovo ni iz telesne lenobe o belem duevu spanju izročil; ampak spal je, da skuša vero in upanje svojih učencev. Čeravno v spanju ležeč vendar je po svoji božji natori budel in hudo uro nad nje poslal. Tako se Bog tudi nam včasih zakrije, in nas pusti v stisko priti, da se naša zvestoba in ljubezen do njega še jasnejši

prikaže, še globokejši vkorenini. Dokler se človeku dobro godi, lahko mu je Bogu služiti, na Boga zaupati; ali tudi tedaj Bogu zvest biti, kedar nas Bog na videz zapusti in nas terpljenju zroči, to je še le znamnje prave ljubezni do Boga, in tega nam je živa priča, pobožni Job v stari zavezi. Nekega dne — kakor nam sv. pismo pravi — je bilo satanu pripuščeno, pred Bogom se znajti; se ve da je vse to po človeško govornjeno. In Bog mu pravi: „Ali si že videl mojega služabnika Joba, da mu ni para na zemlji, mož pravičen in bogaboječ, ki se hudega varuje?“ Satan Bogu odgovori: „Saj ti Job zastoj ne služi. Si ja njegovo hišo obvaroval, vse njegovo blago in delo njegovih rok blagroval in njegovo posestvo je rastlo na zemlji. Ali stegni svojo roko, in vzemi mu vse kar ima, boš videl, ali ti ni le na oko služil?“ Zdaj se Bog svojega služabnika loti in z nadlogami obiskuje, da zve, ali mu bo tudi v nesrečnem stanu pobožen in bogaboječ ostal. Nekega dne Job 4 žalostne novice sliši. Eden njegovih ljudi pride in reče: „Bližnji roparji so na čede tvojih volov in oslic planili, pastirje pobili in čedo odpeljali“. Drugi pride in reče: „Ogenj je padel iz neba, in pokončal tvoje ovce s pastirji vred“. Tretji pride in reče: „Tolovaji so tvoje kamele odgnali in pastirje pomorili“. Slednjič pride še četrti in reče: „Tvoji otroci so se zbrali pri naj starejem bratu; strašen vihar je navstal, hiša se je poderla in vse tvoje otroke zasula“. Ko Job to sliši, bil je silno žalosten; vendar ves vdan v božjo voljo reče: „Gospod mi je dal, i. t. d. Zdaj se satan spet pred Boga postavi, rekoč: „Vzel si mu sicer vse, življenje si mu pa še pustil; toda stegni še enkrat svojo roko in primi ga za zdravje in življenje in videl boš, da ti je le na videz služil.“ Bog mu pa pravi: „Glej v tvojih rokah je, le njegovi duši ne smeš škodovati“. In satan je šel in Joba po božjem pripuščenju z hudo boleznijo vdaril; strašne gobe se ga primejo. Job je terpel neizrečene bolečine; od ljudi zapuščen na gnoju leži in ječi. V tej nadlogi mu njegova žena zabavlja: „Neumnež, čemu ti je tvoja pobožnost? Le zaupaj zdaj na Boga in umri“. Ali Job tudi zdaj ni Bogu se odpovedal, njegove besede so bile: „Ako smo dobro iz božjih rok prejeli i. t. d. Tako so ga strašne bolečine prevzele, da je zaupil: „Oj veliko, silno veliko je moje terpljenje! Oj da bi rojen ne bil“; pa vendar pri vseh nadlogah, pri vseh bolečinah obupal ni. Trije prijatli so ga prišli obiskat in tolažiti, ali slabo tolaž o so mu dajali; kakor bi Job naj večji grešnik bil, ktere ga Bog tepe. Job jih pa nasproti uči, da Bog na tem svetu ne le samo grešnike s terpljenjem obiskuje, ampak tudi pravične. Zdaj pa Bog sam z Jobom govori, podučivši ga, da on terpljenje vsakemu človeku po svojih modrih namenih pošilja, da terpljenje ni vselej znamnje božje jeze, ampak le skušnja naše vere in stanovitnosti. Oj da bi tudi mi po Jobovem

zgledu v vseh zopernostih terdno zaupanje na Boga ohranili; skušnja naše vere bi nam obilno božjega blagra prinesla, kakor Jobu, kterega je Bog zopet bogatega storil in mu še veliko srečnih let doživeti dal. Pogosto se pa tudi ravno narobe godi. Človek v srečnem stanu na Boga pozabi, za posvetnim dobičkom hodi in svoje zveličanje v nevarščino postavi. Tedaj mu Bog hudo uro časnih nadlog na glavo privleče, da se človek iz dušnega spanja zbudi in spet za Boga in nebesa oživi. Neki svetnik se je enkrat po morju vozil; skliče vse mornarje in jim jame sv. Jezusove nauke razkladati. Nekaj časa ga poslušajo; zdaj lepa riba priplava, vsi vstanejo, svetnika zapustijo, ribo vjamejo, pečejo in dobre volje jedó. Zdaj se pa tudi huda ura vzdigne in strašno razsaja. Vsi vstrašeni mornarji spet k svetniku pribežijo in se njegovi molitvi priporočajo. Glejte, tako se tudi zanikernim kristjanom godi. Nekaj časa Bogu služijo, božje zapovedi spolnujejo; kedar se pa jim posvetna sreča ponuja, kader se jim kak dobiček obeta, od Boga odstopijo, nemarno v en dan tje živijo, se ne zmenijo za nebesa, za zveličanje. Zatoraj jih Bog spet s stiskami obiskuje, da bi se odvernili od posvetnega malika in k pravemu Bogu preobrnili. Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda, nevarščina in sila ga bo moliti učila. Dokler mornarjem prijazno solnce sije in gladko barka teče, veselo pojo in svoj pot veslajo, Boga in božjih svetnikov pa radi pozabijo. Kedar pa huda burja vstane, v hribe visoko veter vodo vali, globočine odpira in ladjo goni kakor ptico pod nebom, sedaj začno mornarji moliti in vse svetnike na pomoč klicati. Tako tudi marsikteri kristijan, kader sila do verha prikipi in ne ve kam se obrniti, kader se vidi od vseh ljudi zapuščenega, in nobena pomoč se mu ne oglasi, k Bogu oberne in zapuje, kakor učenci v današnjem sv. evangeliju: „Gospod pomagaj mi, vtonujem“. Ali niste vi tudi tako ravnali, ko je strašna kolera med vami razsajala, kako ste tedaj po dnevi in po noči žebrali, kako ste v cerkev, k spovedi hodili, kako so bile kerčme prazne, kako je bilo tiho po noči, razujzdanost je tedaj nekaj časa zmed vas zbežala in praznovala. Oj da bi bilo zmirom tako ostalo, da bi vi pozabili ne bili božjega strahovanja, s katerim vas je zbudil iz grešne dremote, iz dušne lenobe! Pa kakor mornarji, kader nevarščina mine, spet pozabijo hude ure grozovitno moč, tako se mi zdi ste tudi vi že zdavno pozabili, kako se je v času kolere godilo, ne spolnujete vsega, kar ste takrat obljubili in se spet grešnemu spanju zročujete, dokler druga sila ne pritiska, smertna namreč, o kateri, ako se na bolje ne obernejo, se njih barka na vekomaj potopila bo.

Bodi pa kakor hoče, naj smo že po dolžnem ali nedolžnem v stisko zabredli, le zaupajmo na Boga, kateri zmirom naj boljše

namene ima, kateri nad nami čuje in nas milostljivo vodi. Tudi učenci so menili, da Jezus spi, on pa je po svoji vsegamogočnosti in ljubezni budel, da se jim nič žalega godilo ni. In ko je burja naj više prikipela, da si niso sami pomagati več mogli, tedaj se je na nje milostljivo ozerl in jih rešil. To se še dan na dan spolnuje, kader je naj hujša sila, je božja roka naj bolj mila. Zatoraj le na Boga svoje zaupanje stavimo, nikar ne obupajmo, kakor Jezusovi učenci, kateri so vsi prestrašeni k njemu pritekli in ga zbudili rekoč: „Gospod, ali ti ni mar, da se potopimo? Otmi nas, zakaj mi že utonujemo“. Tolikokrat so že Jezusovo mogočnost in ljubeznjivo skerb nad seboj skusili, da bi bili zdaj vsaj na njega zaupati mogli, čeravno je spal. In vendar so obupovali in se Jezusu potožili, da mu ni mar za nje. Po pravici jih je toraj pokregal, rekoč: „Zakaj ste tako boječi, vi maloverni?“ To kreganje pa tudi še velja dandanašnjim kristijanom, kateri, če jih kaka nesreča zadene, brez konca in kraja tožujejo in se potolažiti ne dajo, kakor bi bil dobri, usmiljeni in vsegamogočni Bog umerl, kateri že nad 6000 let ves svet ohranja in človeški rod živi. Svoje dni je neki mož zlo obožal in jel ves klavern hoditi, tako da se je njegova žena za njega bala. Prizadeva si moža oveseliti, pa vse zastonj! Neko jutro vsa žalostna vstane, ne zamarnje in po bitega serca hodi. Mož jo vpraša, kaj bi jej bilo? „Oj — je djala — senjalo se mi je, da je naš ljubi Bog umerl in božji angelci so ga pokopali“. Mož, ki se že dolgo ni nasmejal, vendar pri teh besedah smeh posili, in pravi: „Oj ti trepa! kako bi pa Bog umerl, ali ne veš, da je večn, da je vselej bil in vselej bo“. „Ali veruješ ti to?“ ga zdaj žena vpraša. „Kako pa moreš nad tem dvomiti?“ odgovori jej mož. „Ako pa veruješ v Boga, zakaj pa v njega ne zaupaš, ki svojim gotovo pomaga?“ Te besede modre žene so moža ozdravile. Jel je priden in skerbni biti in Bog mu je pomagal.

Lepo sv. Avguštin spanje Kristusovo razlaga, rekoč: „Kristus je spal, učenci so se bali, zakaj? ker je vera Kristusova v njih spala. Tako je v viharjih hudih skušnjav tvoje serce zmešano, tvoja ladija nepokojna; zakaj? tvoja vera spi. Zatoraj zbudi Kristusa v svojem sercu, oživi svojo vero in tvoja vest bo mirna, tvoja ladija pokojna“.

Sv. Katarina je enkrat hude skušnjave imela; ko so pa spet jenjale, potožila se je Kristusu prijazno, kod da je on hodil, dokler je ona tako strašno skušana bila. Kristus ji pravi: „V tvojem sercu sem bil; jaz sem te obvaroval, da nisi privolila“.

Tedaj le vselej v dušnih in telesnih skušnjavah in zmotah h Kristusu se obrnimo, on bo vstal in mir naredil, kakor v današnjem sv. evangeliju beremo. Srečen, kdor svojo skušnjava pošteno prestopi in svoje križe voljno prenaša; ljubi mir se bo v njegovo srece povernil, prijel bo krono lepšega življenja in plačilo pri Gospodu svojem Bogu.

S k l e p.

Tako smo tedaj vožnjo našega življenja na vse strani pregledovali. Spoznali smo, da je katoliška cerkev in njena vera prava barka, v kateri se naj vozimo; da je pa tudi vožnja clo nevarna, in da se je toraj posebno v mladih letih zlo varovati, da se naša barka ne potopi; da se nikoli ne smemo na lepo vreme časne sreče zanašati, ampak na hude ure terpljenja pripravljati, da imamo posebno za dobro vest skerbeti, v skušnjavi stanovitni biti, kakor Job, pa tudi zmodriti se in k Bogu se poverniti, ako smo ga zapustili, vselej pa na njega terdno zaupati in pri njem pomoči iskati. In kakor ljubo solnce po hudem vremenu milo prisije, tako bo tudi nam gnada božja zopet primigljala in našo barko naprej peljala svojemu večnemu cilu naproti. O, da bi barka našega življenja, kader bo enkrat do drugega broda priplavala, nebeškega blaga polno nabasana, lepo obranjena, Jezusa na njej, se veselo peljala v zavetje večnega miru, kjer ni več nobenih viharjev, ampak ven in ven pokoj in tihota, kjer Jezus svoje zveste služabnike plačuje in vekomaj z njimi ostane. Amen.

Pridiga za 25. pobinkešno nedeljo.

(Hudobnih zgledov velika moč; govoril M. T.)

„Kedar so pa ljudje spali, prišel je njegov sovražnik, in je prisejal ljulike med pšenico, in je preč šel.“ (Mat. 13, 25.)

V v o d.

V Kristusovem kraljestvu na zemlji, ali v njegovi sveti kat. cerkvi, se še zmiraj ravno tako godi, kakor nam je v priliki današnjega sv. evangelija povedal. Vseskozi se seje v njej dobro seme božje besede. Pa tu prihajajo sovražniki, in sejejo skrivej in očitno ljuliko med pšenico, in tako napravljajo pogin med otroci svitlobe. Nahajajo se dobri, to so taki, pri katerih seme božje besede rodi stoteren sad; nahajajo se pa tudi hudobni, kateri ne le sami v svojem sercu semenu božje besede ne dajo kaliti, temoč si še prizadevajo, da ljuliko sejejo in branijo, da seme božje besede tudi pri drugih sadu ne prinaša. Ti so, ki z besedo in z zgledi bližnjemu pogin snujejo, in največ premorejo njih hudobni, pohujšljivi zgledi.

Nek star latinski pregovor pravi: „Besede mičejo, zgledi vlečejo“. Resnica tega pregovora se poterjuje pri lepih, kakor pri gerdih zgledih. Lep zgled tiste, ki so že dobri, v dobrem še bolj poterdi; hudobne pa spodbada, da od hudega odstopijo in dobri postanejo. Gerd zgled pa je za dobre, kakor za hudobne škodljiv, ker dobre zapelje, da hudobni postanejo; hudobne pa v njih hudobijah in pregrehab poterdi. Zato tudi sv. pismo pravi: „Kdor se z modrimi peča, bo moder; prijatelj nespametnih pa bo njim enak“.

Kristijani! peklenska hudoba je še zmiraj, kakor je bil z začetka, tisti naš prekanjeni sovražnik, ki po hudobnih zgledih svojih namestovavcev vé ljuliko med pšenico sejati. Naj vas toraj na te zglede hudobnih opominjam, vas pred njimi po svoji moči in dolžnosti zavarujem in zavoljo njih posvarim; govoril vam bom danes nekoliko od tega, kako škodljivo da delajo gerdi zgledi gledé na lepo in keršansko življenje.

Blagoslovi Bog naše premišljevanje!

Razlaga.

Skušnja uči, da ima tovaršija, s katero se pogostoma pečamo, velik vtis na naše dela in nehanja ter lahko naše serce ali k dobremu, ali pa tudi k hudemu nakloni. Ako greš, postavim, v kako lekarnico, kjer od mnogoterih zelišč in mazil vse lepo diši, in med temi dišavami dlé časa postojiš, navzameš se tega duba ne le ti, ampak tudi tvoja obleka. Enako se godi, če se pogostoma med dobrimi in pobožnimi ljudmi mudiš. Lep duh njih čednost nam sega v našo dušo, nas spremlja domu, in nas k enacim čednostim spodbada. Zato je že ajdovski modrijan Seneka resnico govoril rekoč: „Kar dober prijatelj večkrat govori in dela, dozdeva se nam tako, kakor da bi moralo ravno tako biti; dozdeva se nam kakor postava, kateri se moramo podvrečti, in po kateri se nam gre vesti“.

Resnica teh besed se je poterdila nad sestro sv. Bernarda. Živela je v nekem samostanu; pa kmalo se jej je samostan in ondoto duhovno življenje tako pristudilo, da je mislila: Nikoli nikjer na svetu ga ni nobenega kraja, kjer bi bilo več zopernost in težav najti, kakor v samostanu. Da bi te težave in nadležnosti nekoliko pozabila, obišče svojega brata Bernarda, in nekaj dni ostane pri njem. Slišavši pa dan na dan njegove bogoslužne pogovore, in videvši njegove lepe čednosti, ki so po vsem samostanu svetile, kakor luči; opazovavši njegovo globoko ponižnost, njegovo pobožnost, bogaboječnost, njegovo zatajevanje, njegovo ljubezen in poterpežljivost; prevzela jo je ta bratova svetost tako, in k posnemanju spodbodla, da se je svoje poprejšne omahljivosti serčno sramovala in kesala, ter si z novo gorečnostjo prizadevala, podobna biti svojemu bratu. Toliko zamore tovarštvo z dobrimi in pobožnimi ljudmi.

Nekaj enacega se je primerilo s sv. puščavnikom Hilarijem. Ko je bil še pravi posvetnjak in vdan ves v slasti mladih let, obide ga veselje, da gre svojega prijatla Hieronima v puščavo obiskat. K njemu prišedši se čudi nad njegovim ostrim življenjem. Ščasoma pa ga duhovni pogovori in zveličanske svarjenja tako prevzamejo, da si sv. Hieronima vzame za svojega učenika, in v malo časa pod njegovim vodstvom tako visoko stopinjo čednosti doseže, da svet z vsemi njegovimi nečimurnostmi zapusti in po zgledu sv. Hieronima puščavnik postane. — Vidite, tako se poterjuje latinski pregovor: „Besede mičejo, zgledi vlečejo“; poterjuje izrek sv. pisma: „Kdor se z modrimi peča, bo moder“. Zato morate keršanski in za blagor svojih otrok skerbni starši pred vsem družim na to gledati, da imate le dobre in pobožne posle pri svoji hiši, zlasti modre in bogoslužne varube pri svojih otrocih, nad katerimi otroci le dobro vidijo, in se tako po njih zgledih že z mladega k dobremu in k pobožnosti spodbadajo.

Še več kakor lepi, premorejo gerdi in hudobni zgledi. Zakaj ker je človek že od matere spriden in bolj k hudemu, kakor k dobremu nagnjen, zato ga tudi slaba tovaršija poprej in laglej v greh, kakor k dobremu, za sebo potegne. Ko so za tega voljo nekega Aristipa vprašali, nad čim se je na svetu naj bolj čuditi, pravi: „Nad človekom, ki med brezbožnimi dober ostane“. S tem je hotel reči, da je čudež, če se radodarni z lakomnim, ponižni s prevzetnim, čisti z nečistim, varčni z zapravljiivcem dle časa peča, pa se njegovega zgleda ne navzame; zakaj „kdor za smolo prime, ta se osmoli, in kdor se s prevzetnim pajdaši, postane prevzetan“, so besede sv. pisma.

Kakor kakošno plevelno zelišče, ki ga iz njive ruješ in ruješ, pa le zopet poganja, tako se je tudi poželjivost v našem sercu vkoreninila, in zmiraj z novega kali, če prav mislimo, da smo jo že zaterli. Od tod prihaja, da si kaj dobrega le s trudom pridobivamo, hudega se pa brez učenika naučimo, in hudo brez uka spolnujemo. Le pogledjte, ako hočete s svojimi otroci moliti, če jim kako delo ukažete, ali jih tje in tje pošljete; to gre le s težavo, in po času. Treba jim je dyakrat, trikrat ukazovati. Recite jim pa, da naj delo, molitev opustè, naj gredó igrat, ali v vas, videli bote, kako hitro vas bodo slišali; ne bo jim treba dvakrat ukazovati. Kakor z malimi otroci, tako se godi z odraščeniimi. Recite svojim sinovom ali hčeram, naj se s hudobnimi ljudmi ne pečajo, se teh in teh hiš zogibajo, v te in te tovaršije ne hodijo, kmalo bo izgovorov cele kupe. Recite jim pa, naj hodijo na ples, v kerčme, v vas, ali naj vsak krajcar v prazni lišp obernejo, in videli bote, da jim ni treba dyakrat ukazovati, ja — brez ukaza,

brez povelja se že vse to godi. Kakor je pa pri mladih, tako je pri starih; vsi brez razločka smo hudemu bolj, kakor dobremu privajeni. Le prepovedani sad nam naj bolj diši; le po prepovedanem najrajše stegamo svoje roke. Ako se k temu tako močnemu nagnjenju k hudemu še prilizovanje, zapeljivosti in hudobni zgledi pridružijo, ni skoraj drugače mogoče, kakor da čednost obleži in greh k gospodarstvu pride. Kaj ne, suho slamo zažgati, ni treba truda; če pa med slamo še žvepla natakneš, ali jo z oljem pokropiš; vnela se bo še rajše, in gorela tako, da je pogasiti ne boš mogel. In koliko mladenčev in deklet, ki so v veselje svojim staršem in v lepoto sv. cerkve doraščali, se je spačilo po gerdih zgledih in s tovarštvom spridenih ljudi! Koliko je bilo zapeljanih, da so prišli ob čednost in nedolžnost, ob dobro ime in svojo čast, ob dušo in zveličanje! Zakaj golob ni varen v tovaršiji s kreguljem, ovca ne v tovaršiji z volkom.

Sv. Avguštín v svojih poznejših letih v pregrehah preživele mladosti zgube čednosti in nedolžnosti, ob ktere je po hudobnih tovarših prišel, ni nikdar mogel zadosti objokovati. Sam v svojih pismih obstaja, da je po zgledih svojih hudobnih tovaršev tako deleč zašel, da se je sramoval, ako bi njim ne bil enak. Tako se je godilo s sv. Avguštínom v mladosti. Še veliko hujše pa se je godilo z večkrat omenjenim modrim kraljem Salamonom v starosti, od kterega nam sv. pismo pove, da so ženske spridile njegovo serce.

Da vas tovaršije s hudobnimi ljudmi, ki vas hočejo z govorjenjem in z deli zapeljati, zavarujem, naj vam še povem, kar se je s sv. Terezijo godilo. Pečala se je v svoji mladosti samo s svojimi strici in z neko teto, kterim so njen oče dovolili, v hišo zahajati. „Pa — da bi bil Bog hotel, naj bi še teh ne bilo, piše sama, ker sedaj vidim, kako nevarno je, če se ima v mladosti, kedar je treba čednosti v serce zasejati, tovarštvo z lehkomiselnimi posvetnimi ljudmi! Prosila bi vse starše, naj z največo skerbnostjo čujejo nad svojimi otroci, ker tu se lahko in hitro veliko hudega vrine, ker je naša natora že sama ob sebi bolj k temu, kakor k dobremu nagnjena. S tem tovarštvom je dobila moja duša tisti namer, ki je bil kriv vseh mojih poznejših grehov. Po tetini nečimurnosti sem bila tako spremenjena, da skoraj ni bilo sledu pobožnosti v meni. Gnjusilo se mi je že sicer od natore vse nespodobno in nečisto; ljubila pa sem le kratkočase in vedične razgovarjanja. Ker se pa priložnosti nisem varovala, zašla sem v nevarnost; ker strah božji sem popolnoma zgubila, in si zato marsikaj dovolila, ako sem previdila, da se zvedelo ne bo.“

Dobro si zapomnite te besede sv. Terezije vsi, ki se brez premislika v nevarnosti puščate, priti ob svojo nedolžnosti. Ako imaš, keršanski mladeneč, keršanska deklica! mater pobožno, kakor je bila sv. Monika; ako imaš očeta, kakor je bil David, vendar si ne moreš zvest biti, da bi v nezavarovani uri ne padel in svoje kreposti ne zgubil. Kdor si pa domišljuje, da tam, kjer so še bolj sveti in pobožni padli, ne bo padel, ta greši prederzno zaupajoč na svojo moč, in ljubi smert svoje duše. „Nenumno prederzen je, pravi sv. Avguštin, kdor si domišlja, da bo po koncu ostal, kjer so drugi pred njegovimi očmi padli“.

Vendar pa praviš, da ti bo Bog ob nevarni uri na strani stal in ti v svojem usmiljenji pripomogel, da se ne boš pogubil. Saj je tudi Daniela sedem dni celo med izstradanimi levi obvaroval, Noeta v barki med vsemi zverinami ohranil. Ali v tem, ljubi moj, se močno goljufaš, ako tako misliš. Tako so govorili vsi zapeljani, ki sedaj kot vekomaj prekleti v peklju goré. Ako bi bil tudi pobožen, kakor je bil Daniel, in pravičen, kakor Noe, vendar ne veš, če ti bo Bog ob uri skušnjave in nevarnosti s svojo pomočjo blizo ali ne. Zakaj Daniela so po sili med leve vergli, in Noe je le na božje povelje šel med zverine v barko; kdo pa tebe sili, da se s hudobnimi ljudmi pečaš? Kdo ti ukazuje, da tega in tega vlačugarja poslušaj, v to in to hišo hodi, s tem in tem prijatel in prijateljica bodi? to in to opravljanje in obrekovanje, to in to gerdo kvantanje poslušaj? Ali ne veš, da, kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti pogine? In če se je to zgodilo družim svetejšim, kakor si si ti, ali mar misliš, da se suhe dreva ne bodo vnele, ako sirove goré?

Zraven pa še tega nikar ne pozabi, da tisti, ki se ne iz potrebe, ampak iz lastne volje, iz lahkomišeljnosti, ali še celo s hudobnim namenom v priložnost podaja, nima od Boga pomoči pričakovati, marveč mora prepričan biti, da mu bo Bog svojo milost odtegnil, kajti pisano je: „Ne skušaj Gospoda, svojega Boga!“

Modri Sirah pravi: „Kdo bo imel usmiljenje z zagovarjevcem, ki ga kača piče, ali s tistimi, ki se divjim zverinam bližajo?“ S tem hoče reči: Če koga, postavim, kakošnega pastirja na polji, ki pase svojo čedo in strupenih žival ne pozna, kaka kača piče, ima vsak usmiljenje ž njim, in bi mu rad pomagal, ako bi le mogel. Ako pa kak tak, ki žival dobro pozna, v svoji prederznosti k njej gre, in se ž njo igra, ta usmiljenja ni vreden, ker je nevarnosti sam iskal, da je v njej poginil. Ravno tako je s človekom, ki slabih tovaršij išče, ako na svoji duši škodo terpi, ali jo še celo pogubi. Hudoben človek je še bolj nevaren, kakor kača, ali kaka

divja zver. Ako se ga ne ogibaš, kakor bi se ga imel, kako moreš upati, da se te bo Bog usmilil in ti v nevarnosti pristopil?

Nikar tudi ne misli, da te bo Bog, če te je enkrat ali dvakrat v nevarnosti ohranil, vselej varoval. Ne moti se s tem, zakaj z Bogom se ni norčevati! Hodil je nekdo po deželah z levom, ki ga je za denar dajal ogledovati. Bil ga je že tako ukrotil in privadil, da mu je smel brez škode glavo v njegovo žrelo dati. Nekega dne pa, ko je zopet vpricho velike množice svoje navadne igre z levom vganjal, in je svojo glavo vtaknil v njegovo žrelo, primeri se, da mu lev glavo odterga. — Tako se tudi tebi lahko primeri, ako brez vsega strahu v slabe tovaršije zahajaš, in peklenškemu levu svojo dušo v žrelo tlačiš. Ne reci, da si to že večkrat storil, pa se ti ni nič zgodilo. Česar še ni bilo, prišlo bo gotovo ne le v sramoto tvojega dobrega imena, ampak še celo pod zgubo tvoje nedolžnosti, pod zgubo večnega zveličanja.

S k l e p.

Zato vas v sklepu vse opominjam z besedami Mojzesovimi: „Ogibajte se hiš hudobnih, da se v njih grehe ne zapletete“. Kdor noče enkrat po smerti v peklju s pogubljenimi vekomaj goreti, jokati in tuliti, ta naj se hudobnih varuje in nikdar po njih zgledu ne ravna. Bo naj dober duh Kristusov, čisto žito na njivi svete cerkve, da stoteren sad obrodi za nebesa! Amen.

Pridiga za 26. pobinkešno nedeljo.

(Z malega raste veliko; gov. J. A—st.)

„Nebeško kraljestvo je podobno zenofovemu zernu, katero je scer najmanjše zmed vseh semen“. (Mat. 13.)

V v o d.

Zenofovo zerno je nar manjše zmed vseh semen, kader pa zraste drevo, je tako, da tudi ptice spod neba pridejo, in prebivajo na njegovih vejah.

Takemu zenofovemu zernu primerja Jezus svojo cerkev, ki jo je na zemljo prišel ustanoviti. Kako majhna je bila ta cerkev, ko je Gospod današnjo priliko učil! Le malo aposteljuv, učencev in nekaj pobožnih žen je imela v sebi. Kdo bi bil mislil, da se bo ta cerkev v tako kratkem času po vsem svetu razširila, jude in ajde obsegala, in zrastle v prečudno veliko drevo, pod kterega vejami celi narodi prebivajo. In vendar se je zgodilo.

Iz današnje prilike in iz razširjenja cerkve nam je ta resnica razjasnjena: „Iz malega zraste veliko“.

Toda ljudje na male reči tako v dobrem kakor v hudem ne porajtajo dosti, zato ker se dobro ali hudo sadje ne pokaže precej. Marsikteri bolnik se za to ali uno bolezen ne zmenja, zato ker se le majhna kaže, ker pa premalo na njo porajta, prinese mu smert. Zato mnogi zmiraj globokejši padajo in se pogubé, ker se malega hudega premalo bojé, in zato mnogi v dobrem ne pridejo naprej in na višo stopnjo, ker na male čednosti ne porajtajo. Kako imenitna resnica! Zato bo dobro, če danes in tudi še drugekrati premišljujemo, da majbne reči imajo dostikrat velike in imenitne

nastopke, in da nikakor ne smemo malo porajtati nanje. Da se pa predolgo ne bomo mudili, razložim vam za danes samo to :

Da iz malega dobrega zamore veliko dobrega priti, ali z drugimi besedami, da iz majhnih čednost, iz majhnih dobrih del zamore sčasoma veliko veliko dobrega prirasti.

Zvesto poslušajte !

Razlaga.

„Zakon nature je tak, da z malega rase veliko“ — tako poje slavnj slovenski pesnik (Vesel — Koseski). In to je resnica, ktere se slednji vsak dan lahko prepriča. Mala kepa, ki se odterga od snega na visoki planini, lahko postane strašni plaz, ki cele gojzde sebo potegne, in cele vasi zasuje in pokoplje. — Iz samih majhnih kapljic, ko se združijo, postanejo reke, velike vode, in nezmerno morje. — Iz ne velikih kamnov, drugi verh družega položenih, rastejo velike biše, visoki turni. — Ja cela naša zemlja je sestavljena z majhnih delov. Tak je zakon nature telesne. Tak je pa tudi zakon duhovne nature, t. j. tudi kar je zares, kar je večno dobrega, zamore sčasoma z malega veliko zrasti, tudi male čednosti, majhne dobre dela, majhne dolžnosti na tanko spolnjene zamorejo veliko ceno pri Bogu imeti.

a) Morebiti vam je znana prigodba od tistega človeka, ki je zamogel vola na herbtu nesti. Začel je s tem, da je nar poprej telička vsak dan na svoje rame vzel, in kakor je živinica teža prihajala, tako je z vsakdanjo vajo rastla tudi moč tega človeka, in poslednjič je tako daleč pripravil, da je tudi težkega vola zamogel nesti. Naj bo ta prigodba resnična ali ne — resnica, ki nam ima ž njo razjasnjena biti, je ta: V vseh rečeh z malim začni, in zmiraj naprej do večega pojdi; z vedno vajo bo tvoja urnost, zmožnost zmiraj večja, in poslednjič boš v stanu, nar težo čednost in velike dobre dela doprinašati. Kdor hoče na visoko goro priti, ne bo se tudi precej po prvih stopnjah na verhu zuašel; polagoma, stopnjo za stopnjo, in potem zmiraj više ga pelje pot do verh gore. Kdor precej v začetku naj višo stopnjo v čednosti doseči misli, spoznal bo kmalo, da to je nemogoče, in tako mu bo serce popolnoma upadlo. Kristijan, kteri resnične želje ima po popolnosti življenja, prizadeva si, tudi na videz majhne dolžnosti z

gorečnostjo in zvestobo spolnovati. Kdor postavi tisto visoko stopnjo zatajevanja samega sebe doseči hoče, ki jo Jezus od vseh svojih učencev tirja, ta ne začne s tem, da bi precej kar mu je nar ljubše, svoje premoženje in svoje življenje Bogu v dar prinesel; ampak nar popred v majhnih rečeh svojo lastno voljo zatajuje, in s takim vsakdanjim urjenjem, ko gre od malega do večega, od lahkega do težega, doseže goreči kristijan, podpiran od pomoči božje, poslednjič tisto visoko stopnjo zatajevanja samega sebe, da Bogu, čednosti in dolžnosti tudi nar teže darove prinese zamore. Z malega zraste veliko. Male čednosti, male dobre dela so tista lestvica (lojtra), po kateri se pride do večih.

b) Pa tudi male čednosti, majhne dobre dela zamorejo veliko ceno pri Bogu imeti.

Mala reč je postavim en dober svet; pa 1000 in 1000 ljudi je po enem samem dobrem svetu, ker so se po njem ravnali, časno in večno srečo doseglo. — Mala reč je en dober nauk; pa brez števila veliko ljudi, ki so si ga zamerkali in po njem živeli, postalo je že zveličanih. — Mala reč je eno lepo opominjevanje; pa koliko je svetnikov v nebesih, kateri bi brez tega opominjevanja nemara nikdar Boga gledali ne bili! — Mala reč je eno pridigo zamerkljivo poslušati; pa kdo bi mogel sošteti tiste srečne, ki so po eni sami pridigi iz svojega grešnega spanja zbujeni se poboljšali in spokorili! — Majhen, kakor zenofovo zerno je en pobožen zdihlej, en: „Gospod, usmili se me!“ — pa mnogim je že nebesa odperl! — Majhna, kratka molitvica se nam zdi en sv. očenaš; pa serčno ponižno zmoljen, je že mnogim mnogim odpuščanje grehov in gnado spreobrnjenja z nebes priklical. — Mala reč se nam zdi včasih to ali uno resnico sv. vere premišljevat, ali kake pobožne bukve brati; pa tako kratko premišljevanje postavim: smerti, sodbe, nebes in pekla, je ne malo grešnikom oči odperlo, ne malo pobožnim k večji svetosti pripomoglo. — Kako malo porajtajo posvetnjaki eno sv. mašo, zlasti v delavnikih; kako malo eno sv. spoved ali obhajilo; kako malo eno obiskovanje sv. križevega pota: pa kdo bi mogel naštet, vse gnade, vse duhovne dobrote, ki so jih ti in ti po eni sami sv. maši, po eni sami dobri spovedi, po enem samem vrednem sv. obhajilu, po enem samem skesanem obiskovanju sv. križevega pota že zadobili?! — Ali kako malo cenijo posvetnjaki zjutrajno in večerno molitev in sv. rožnikranc! Pa ravno po zvestem opravljanju teh molitvic so zadobili in zadobé premnogi pomoč od zgorej, da se huđega varujejo in v dobrem rastejo. — Pač mala reč, se nekoliko postiti; pa koliko dobrega obrodi tak radovoljen post! On slabi našega močnega sovražnika — počutno meso, krepča pa našo dušo v dobrem. — Mala reč je kak majhen

dar, ki ga ubogemu z ljubeznijo podelimo; pa on naše grehe zbrisuje in množi naše zasluženje.

Ali koliko je družih taci majhnih dobrih del, postavim: kacega žalostnega potolažiti, kakemu bolniku malo postreči, kake sovražnike k spravi in ljubezni nagovarjati i. t. d., pa vsako, še tako majhno dobro delo je v bukvah življenja zapisano, in stori dobrodelnika vsak dan bogatišega.

Zato, ljubi kristijani! tudi majhnih čednost in malih dobrih del nikar v nemar ne puščajmo; zakaj one so malo zenofovo zerno, katero v veliko drevo zraste; one pomorejo kristjanu k veliki svetosti in pobožnosti. To naj svitlejši vidimo nad svetniki božjimi. Tudi oni so z malim začeli, pa z velikim nehali. Zvesti v malih rečeh, natančni v spolnovanji manjših dolžnost, skerbni za male čednosti in dobre dela, storili so se vredne, da jim je Bog vedno več in več gnad podelil: in tako so rastle v dobrem, v ljubezni od dne do dne bolj, dokler so visoko svetost dosegli in od Gospoda čez vebko postavljeni bili; z malega raste veliko. Tako je postava, tako je volja božja, da začetek dobrega je večji del le nizek in majhen, kakor zenofovo zerno, časoma pa priraste visoko kakor drevo. Tu imate nekatere zglede. —

V Samarijo gredoč je Jezus pred mestom, pri vodnjaku, kamor so mestnjani po vodo hodili, obsedel in počival, dokler so njegovi učenci iz mesta nazaj prišli z jedili. Bil je že večer. Med tem časom je tje prišla neka žena iz Samarije po vode. Ta žena je bila velika grešnica. Ali Jezus jo je ogovoril in piti prosil, in ker se je z njim v pogovor spustila, dal ji je od strani zastopiti, da so mu znane vse njene hudobije. Zdaj je spoznala, da je Kristus prerok, da vse vé; je toraj njegove kratke nauke poslušala, mu verovala in se poboljšala. Nečistnica je prišla k vodnjaku v Samarii, čista se je povernila od Kristusovega studenca, je prišla vode iskat, namesti nje je nesla sramožljivost na dom, grešnica je prišla, oznanovavka se je povernila (Sv. Ambr. serm. 30). Tudi pripovedujejo, da ta Samaritanska žena, po imenu Fotina, je v Kartagi v Afriki sv. evangelije oznanovala, in s svojima sinoma, ki jima je bilo ime Viktor in Jožef, pod cesarjem Neronom mučeniško smert preterpela. Zakaj sina sta bila v nar slabšo ječo djana, potem v razbeljeno peč veržena, in ko sta bila z nje nepoškodovana potegnjena, hotli so ju s trupom umoriti. Ko sta bila pa vendar z božjo močjo ohranjena, obesili so ju z volovskimi žilami za glavo, mučili, jima z baklami ledja žgali, jima oči iztaknili, in potem so ju spet v ječo vergli polno strupenih kač. Junaška terpinca sta dobila tudi tolažbo iz nebes, ker se jima je

Kristus prikazal in ju oserčil, in sta bila tudi popolnoma ozdravljena, dokler sta poslednjič, ko so kožo ž nju potegnili, in ju v kosce razsekali, krono mučencev prejela. Fotina pa je bila v star vodnjak veržena, in je klečeča umerla 20. sušca, kateri dan tudi cerkev nje spomin obhaja. — Kristijani! glejte, koliko dobrega je prirastlo iz enega samega, kratkega, pa dobrega pogovora, ki si ga je grešnica k sercu vzela.

* Sv. Avguštin je poslušal pridige sv. Ambroža, in je v sv. pismu bral besede: „Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti; ne v kregu in nevošljivosti, temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“. (Rimlj. 13, 13.) — To, bote mislili, so majhne reči, in vendar so mu bile priložnost k popolnoma spreobrnjenju.

Sv. Ignaci je bil vojščak, zrejen sred sveta, na kraljevem dvoru, in vaje bojevanja in vojskovanja, in od molitve, posta in zatajevanja se mu nemara še sanjalo ni, in vendar je pozneje eden nar večih svetnikov postal. Veste, kako, kakšen je začetek bil njegove velike svetosti? Prav zlo majhen, pa dober. Ko je namreč v vojski ranjen bolen ležal, želel je kacih posvetnih bukev, da bi jih bral, in tako dolgčas preganjal. Pa ker družih bukev niso imeli, dali so mu življenje svetnikov, naj jih za kratek čas prebira. In glejte, ta mala reč, to branje svetnikov ga je nagnilo, svetu slovo dati, vojščak Kristusov postati, in goreče se za božjo čast potegovati. Nobeno delo, nobena nevarnost mu potem ni bila prevelika za zveličanje bližnjega česar storiti. Bil je oče Jezuitarskega reda, kateri se je po vseh krajih celega sveta razširil, in po katerem je bilo brez števila nevernikov in krivovercev spreobrnjenih.

Sv. Frančišk Serafski je bil sperva bogat kupec, pa poznej je velik svetnik postal. Kako se je to zgodilo? Začetek svetosti njegove je bil majhen. Nekega siromaka je namreč obilno obdaril. S tem — zanj majhnim — darom se je vrednega storil obilnih in velikih gnad božjih.

Sv. Janez Gualbert je storil začetek svoje svetosti s tem, da je vbijavcu svojega brata zavoljo Kristusa odpustil, ravno tačas, ko ga je že v pesteh imel in prebosti hotel.

Sv. Frančišk Ksaveri, ki je neznan, ptuj in zaničevan silno prostorne in velike dežele unkraj morja, v Indii in Japanu prehodil, je v malo letih začudenja veliko ajdov spreobrnil in zveličal. In kaj je bil začetek tega velikanskega dela? Zvestoba v malem: Vzel si je k sercu eno samo besedo: „Kaj pomaga človeku, če ves

svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?" (Mat. 16, 26.) — resnobno premišljevanje teh Jezusovih besedi, to je bilo zenofovo zerno besede božje, ki je v njegovo serce vsajeno bilo, in kateremu je z nar večo skerbjo stregel, ker je svoje življenje prenovil, in za voljo velike zvestobe zaslužil izvoljeno orodje gnade božje biti.

K tem izgledom le samo to še pristavljam: Ljubi kristijan! pojdi in bodi tudi ti v malem zvest, zakaj Jezus pravi: „Kdor je v malem zvest, bo čez veliko postavljen“. Amen.

Pridiga za 27. pobinkošno nedeljo.

77

(Znamnje Sinu človekovega je sveti križ; gov. L. F.)

„Takrat se bo prikazalo znamnje Sinu človekovega na nebu; in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji. (Mat. 24, 30.)

V v o d.

Dvoje prerokovanje je v današnjem evangelju: Pervič prerokuje Jezus strašen konec in razdjanje Jeruzalemskega mesta; „takrat bo velika stiska, kakoršne ni bilo od začetka sveta dosedaj in je ne bo“. Drugič prerokuje konec sveta in strah in grozo, s katero se bo vse to dopolnilo: „Solnce bo otemnelo, — zvezde bodo padale z neba. — In takrat se bo prikazalo znamnje Sinu človekovega na nebu: in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji in bodo vidili Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom“. Kdo je ta Sin človekov, kterega bomo videli priti v oblakih neba? Ta Sin človekov je Jezus Kristus. Ker je bil rojen iz Dev. Marije in pravi človek, zatoraj se sam najrajši

imenuje „Sina človekovega“. In katero je znamenje Sinu človekovega, katero se bo prikazalo na nebu?

To znamenje je sv. križ, na katerem je Kristus umerl in nas odrešil, po katerem ga spoznamo kot našega Odrešenika. To znamenje tedaj, namreč sv. križ, se bo prikazalo na nebu in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji. In zakaj jokali? ker bodo vedeli, da jim sv. križ napoveduje veliko strašno sodbo; Jezus Kristus z znamenjem sv. križa bode njih tožnik in sodnik. Ali bo to znamenje — sv. križ — tudi za nas tako strašno, tako grozno? Na nas je to ležeče!

Če bomo sv. križ v življenju prav častili, po naukih križanega Jezusa ravnali, tedaj sv. križ za nas ne bo imel strahu. Gorje pa jim, ki so sovražniki sv. križa na tem svetu; pri veliki sodbi bo sv. križ za nje groze polno znamenje, pred katerim se bodo jokali.

Od tega znamenja, od sv. križa hočem vam toraj danes govoriti in pokazati:

1. Kako so pobožni kristijani od nekdaj častili sv. križ, kako ga moramo tudi mi pametno in keršansko častiti.

2. Kako čudovito moč ima to znamenje v živi veri in v terdnem zaupanju.

3. Zakaj bo to znamenje, kedar se bo prikazalo na nebu — naredilo velik jok med rodovi na zemlji.

O sveti križ! častitljivo znamenje, na katerem je na gori Kalvariji tekla draga kri ljubega Jezusa za naše odrešenje, ti nas navdaj prave žive ljubezni do Jezusa in strahu pred grehom. Tebi o križani Jezus v čast hočem govoriti; pomagaj mi! razsvitli nas!

Razlaga.

1. Svoje dni, pred Kristusom in še potem pri ajdih, bil je križ znamenje sramote. Kader so kakega puntarja k smerti obsodili, ali kader je gospod svojega sužnja, ki mu je vtekel, hotel kaznovati, pribili so ga na križ in ga pustili na križu brez jedi in pijače tako dolgo viseti, da je od slabosti in bolečin, od žeje in lakote počasi umerl. Zatoraj je bil križ sramotno znamenje in zatoraj so Jezusa tudi k smerti na križu obsodili, ker so ga kot puntarja imeli. Odkar pa je Jezus na križu umerl in nebeškemu Očetu zadosti storil za grehe sveta, od tega časa križ kristijanom ni več sramotno znamenje, ampak nar častitljivejše, nar svetejše, nar veselejše znamenje našega odrešenja, je upanje našega zveličanja. Na veliki petek, kedar duhovnik sveti križ odkrije, govori takole: „Glejte les sv. križa, na katerem je viselo zveličanje sveta“, in ljudstvo odgovarja: „Pridite, molimo ga!“ — Na križu je Kristus premagal pekel in hudiča; zatoraj je križ postal znamenje zmage in časti; smert Jezusova na križu nam je odperla sv. nebesa, zatoraj je križ znamenje veselega upanja.

Zatoraj so kristijani od nekda j rabili to znamenje z velikim spoštovanjem. Postavili so križ v cerkve in na altarje, ker so v tem znamenji častili Kristusa samega. Tudi cerkve so nar rajše zidali v podobi križa, ker za cerkve niso znali lepše podobe, kakor podobo križa, na katerem je Kristus opravil za nas pravni in rešivni dar. Pervi kristijani so križ dajali bolnikom v roke, da bi jih to znamenje opominjalo poterpežljivosti in vdanosti; postavljali so križ na grobe kristijanov v spomin, da je Kristus na križu premagal smert in greh, in da smert za kristijana nima nič strašljivega; pošiljali so križ svojim prijateljem kot znamuje zvestobe in ljubezni; zaznamovali so s križem svoj testament, ker se zadnja volja ne more drugači in lepše poterditi, kakor s križem, na katerem je Jezus svojo ljubezen do nas poterdil in zapečatil. Škofje so nosili križ na persih, da jih je zmiraj opominjal ljubezni Kristusove do svojih ovčič, kakor tudi njegove ponižnosti; zaznamovali so hiše s sv. križem, ker so si mislili, pod tem znamenjem bodo nar varnejše prebivali. Pokrižali ali zaznamovali so se prvi kristijani s sv. križem, predenj so se vlegli k počitku in kedar so se zbudili, pred jedjo in po jedi, kedar so iz hiše šli in kedar so se domu vernili. Pokrižali so se mučenci, predenj so se začele njih martre; — pokrižali so se vojščaki, kader so morali v boj;

da kratko povem, ni bilo dela niti opravila, da bi ga prvi kristijani ne bili s sv. križem začeli in s sv. križem končali. Sv. križ bil jim je nar boljši začetek in nar srečnejši konec; tako visoko so spoštovali in častili znamenje sv. križa, pa tudi vse svoje zaupanje so stavili v moč tega znamenja, kakor nam to spričujejo njih lastni izreki.

2. Sv. križ je bil od nekdanj znamenje keršanskega upanja. S sv. križem so pregnali hudičeve skušnjave. Tako sv. Ciril: „Znamenje sv. križa je strah hudičem, kristjanom pa zavetje“. In sv. Anton puščavnik je učil svoje učence: „Verjemite, satan se boji bedenja, molitev in postov pobožnih; ja en sam križ ga oslabi in prežene, da beži, kakor lev beži pred petelinovim petjem“. Sv. Peter Damijan svetuje, naj kristijan, kaderkoli ga obhaja huda misel, stori križ nad srcem, in to znamenje bode dalo moč in stanovitnost zoper hudičeve napade. Kako močno je tedaj bilo njih zaupanje v sv. križ! Gotovo ne bi mogli ga imeti, ko ne bi bili tako terdno prepričani o čudoviti moči sv. križa zoper hudičeve skušnjave. S sv. križem so ozdravljali bolezn pri ljudeh, ja še clo kugo živine; vse to je poterjeno v zgodbah svetnikov. K sv. škofu Evgeniju pride slep mož, po imenu Feliks in prosi škofa, naj ga ozdravi, da bi zopet videl. Sv. škof mu pa odgovori: „Glej! sam sem grešen človek; pa ta, ki je Tebe obiskal, naj ti stori in pomaga po tvoji veri“. Potem stori nad očmi slepega moža sv. križ, in slepec je zopet pregledal in videl. — Sv. Gregor Tourski pripoveduje, da je bila nekdanj strašna kuga med živino. Neki človek pa je šel in vzel v cerkvi sv. Martina olja iz lampe, in s tim oljem pomaže križema čelo in herbet živini in nekoliko kapljic jej vlije, in živina je bila kuge obvarovana. Ker so tedaj kristijani videli, kakšno čudno moč da ima sv. križ pri ljudeh zoper skušnjave hudičeve in v boleznih, kakor tudi zoper nesrečo pri živini, niso le samo tega znamenja visoko častili, ampak so tudi vse svoje zaupanje vanj stavili.

Kaj ali je pa sedaj sv. križ prišel ob svojo moč? Kdo je tega kriv? Ali znamenje sv. križa, ali pa le mi? Ljudje so krivi, če sv. križ nima več toliko moči, kakor je imel pred. Kaj se bomo učili iz tega?

a) Pervi učimo se to, spoštovati in častiti sv. križ, kjerkoli in kedarkoli ga vidimo; nobena keršanska hiša, nobena družina naj ne bo brez britke martre v izbi; sv. križ naj bo ji znamenje keršanske vere. Ko sem v mestn moral iti bolnike obhajat, primerilo se mi je večkrat, da ljudje, kamor sem prišel, po celi hiši niso mogli vgnati britke martre, da bi se postavila na mizo.

Videl sem druge oprave, potrebne in nepotrebne v obilnosti; za podobo križanega Jezusa, za britko martro niso imeli par grošev.

b) S sv. križem ali v imenu božjem začnite molitev in delo, s sv. križem se zaznamujte, kedar se podaste kam na pot ali v katero bišo, križani Jezus in njegov sv. blagoslov bode vas spremljeval in varoval skušnjav in drugih nesreč, naj si pridejo od hudobnih ljudi ali po božjem pripuščeni. Pa ne mislite, da bi bili že vse storili, če se le pridno prekrižujete in s sv. križem vsako reč zaznamujete, v sercu pa ničesar ne mislite, tudi zaupanja nimate. To bi bila lahko prazna vera! Znamenje križa samo na sebi še nima moči; svojo moč dobiva le po Kristusu, od Boga; na Boga tedaj mislite, na Boga svoje zaupanje stavljajte. Bog je, ki pomaga po znamenji sv. križa, pomaga pa le takrat, kader nas svoje pomoči vredne spozna. Kristusa in njegovo vero, in terdno zaupanje v njega v srcih imejte, in Kristus bo pomagal po znamenji sv. križa. Sv. Rupert vpraša: „Zakaj jih je sedaj tako malo, ki bi občutili moč sv. križa?“ In na to sam odgovori: „Zato, ker nosijo križ pač na čelu, ne pa križanega v sercu; ni dovolj, da se križ le s palcem zunaj na čelu stori, ampak s terdno vero mora se tudi v sercu storiti“.

Dobro si zapomnimo ta nauk: Storimo sv. križ, pa storimo ga pobožno, zaupljivo in z živo vero, in sv. križ bode tudi nam kakor je bil prvim kristijanom, znamenje sv. žegna ali blagoslova, strah hudim oblastim, nam pa v pomoč in obrambo.

c) Pri nas je sedaj navada, da postavljamo križe na razpotjih, na polji in na mestih, kjer se je človeku kaka nesreča prigodila. Zakaj na razpotjih? Zato, da bi človeka opominjali, naj hodi vselej pravi pot. Pravi pot je pa ta, kterega nas uči Kristus in njegova sv. vera. Človek, kader greš mimo križa, ki na razpotji stoji, spomni se tega in vprašaj se: Ali sem na pravem potu? Glej, morebiti ti bo vest povedala; ravno ta pot, ki ga sedaj hodiš, je krivi pot, te pelje v kako krivico, v slabo tovaršijo, v hudo priložnost, smerten greh. Poglej na Kristusa! na pravo stran ima nagnjeno svojo glavo, kakor da bi ti klical: Prijatelj obrni se, ta pot ni pravi!

Križi na polji, čemu so ti in kaj nas učijo? Cerkve niso ljudem povsodi blizo; zato si napravljajo križe na polji. Mi, ki smo jih navajeni, jih kmalo pogrešamo, kader pridemo v kraje, kjer jih ni. Kraj se nam zdeva še veliko bolj tuj in neznan. Križi na polji, so glascu nauk, da je Bog povsodi in nam vselej blizo; križi na polji nas učijo, da je ves blagor od Boga. Če mi

še toliko in še tako pridno delamo, prazno bo vse delo, če ga Bog ne blagruje; zatoraj nas spominjajo, naj tudi med delom na Boga ne pozabimo, in od Boga blagoslov našemu delu sprosimo. Kader pa memo križa na polji gremo, ponižno svojo glavo odkrijmo in molimo Jezusa, ki je s svojo smertjo na križu celi človeški rod odrešil, pa tudi od stvari in od cele zemlje odzvel kletev, ki je bila na nji zavoljo prvega greha. Včasih se postavijo križi na visocih hribih, da jih ljudje vidijo od dalječ, tudi na turnih se svetijo v solnčnem žaru. Ti križi so pravi kažipotí proti nebesom in nas opominjajo, naj imajmo svoje misli in serca gori obrnjene, kjer sveti večno solnce — sam Bog med izvoljenimi!

Križe postavljamo na mestih, kjer se je človeku kaka nesreča prigodila, ali pa je kdo nagle smerti umerl po nesreči ali hudobni roci. In veste, kaj nas uči tak križ? Pervič nas prosi, rekel bi v imenu nesrečnega, ki je tam ali blizo tega kraja storil žalostno smert, naj molimo za njegovo dušo, da bi Bog bil usmiljen sodnik in mu po svoji milosti prizanesel, kar je grešil po človeški slabosti. Drugič in to si tudi zapomnite, nas tak križ uči: Glej človek! tudi ti ne veš, kje in kdaj te čaka smert; bodi torej pripravljen. — „Bodite vselej pripravljeni, tako je Kristus učil, zakaj ne veste dnu ne ure; in strašno je pasti v roke živega Boga“. Ljubi kristjan! koliko lepega te križi učijo; ti pa velikokrat greš memo njih, da jih komaj pogledaš, in se ne spomniš tega, ki na njih visi in te je odrešil in lepih naukov, ki jih križi nam govoré.

Ne hodite tedaj nikoli mimo križa brez pobožne misli; znabiti boš ti ali pa uni tudi svojo dušo izdihníl pod takim znamenjem. Pri Kustoci, — kateri vojščak ne pozna tega imena, katero je tako častitljivo za našo armado, ker so na tem kraju naši vojščaki dvakrat premagali laško armado — pri Kustoci tedaj je bil cesarski vojščak hudo ranjen in ležal na bojišču. Mesec je slabo osvitljeval mu smertno-bledo obličje; hudo je sklela kroglica v sercu, čutil je, da se mu bliža zadnja ura. Želel je in zdihoval po duhovnem, pa vse je bilo tiho, kakor na britofu. Mesečni svit pade na križ, ki je stal poleg pota; zdelo se mu je, kakor da bi klical Jezus: „Pridi k meni“. Z zadnjo močjo se vleče tje do križa. Drugi dan ga najdejo tovarši, roke je imel oklenjene krog križa, glava je bila nagnjena; umerl je bil v objemanji sv. križa in gotovo mu je bil usmiljen ljubi Jezus, ker ga je iskal v smertni sili. Zato kristijani! spoštujte, častite sv. križ; to je znamenje našega odrešenja, zmage, pomoči in blagra od zgorej.

3. Pa sv. križ bo tudi znamenje sodbe. Kristus je prerokoval, „da bo konec sveta znamenje Sinu človekovega na nebu se

prikazalo, in tedaj se bodo jokali vsi rodovi na zemlji^a. Kdo bodo ti rodovi na zemlji, ki se bodo jokali pred znamenjem sv. križa? Sv. Avguštín uči, ti rodovi bodo brezbožni ljudje; njim bode križ znamenje strahote. Sv. križ jih bode spominjal, kaj je Kristus terpel, zastonj zanje terpel; sv. križ jim bode očital vse njih pregrehe in hudobije; sv. križ jih bo obsojeval zavoljo prelomljeuja božjih in cerkvenih postav; svoje pregrehe bodo obžalovali, uči sv. Avguštín, pa prepozno bo; spoznali bodo, kako lahko bi bili tudi oni zveličani, pa pomagati si ne bodo več mogli. Zatoraj pravi Kristus: „jokali se bodo vsi rodovi na zemlji^a, vsi zavoljo strahu tega, kar jih čaka; hudobni pa, ker bodo svoje hudobije spoznali, pa nihče jim ne bo pomagati mogel. — Neki mladeneč, ki je zlo pregrešno živel, jel je umirati. Duhovnik ga obiščejo, da bi ga pripravljali lepo pobožno umreti. Ko pa vidijo, da nesrečni mladeneč obupati hoče, deržijo mu pred oči britko martro. Bolnik pa, ko sv. križ zagleda, jame se zvijati, kakor kača; ves prestrašen, zakriči: „Gorje mi, ta podoba me obsoja, zame ni več pomoči!“ Tako je nesrečni mladeneč končal in vse pričujoče je obletel strah. Preljubi! ako se je ta mladeneč že tako prestrašil sv. križa že tukaj na zemlji, kjer je še čas guade, kako strašen bo pogled sv. križa za hudobne in grešnike; kader se bo to znamenje prikazalo na nebu, konec sveta.

S k l e p.

Kaj smo danes premišljevali? Dokazal sem vam prvič, kako so že prvi kristijani in poznej vsi pobožni kristjani sv. križ spoštovali in častili. Spoštujemo in častimo ga tudi mi, naj bo, kjer hoče, ali v izbi, ali v cerkvi, ali na polji, ali na britofu; znamenje častitljivo je našega odrešenja. Slišali ste, kako je sv. križ kristijanom pomagal v skušnjavah, boleznih in nesrečah pri ljudeh in živini; tudi nam bo sv. križ znamenje blagra in pomoči božje; pa glejmo, da ga ne bomo le zunaj delali, temuč tudi znotraj, v naših srcih nosimo vero in terdno zaupanje v Jezusa Kristusa. Znamenje sv. križa bode se prikazalo konec sveta na nebu — to bo znamenje sodbe — in vsi rodovi bodo se jokali. Jokali se bodo le hudobni, ker le hudobnim se bo križa bati. Kristijani! Križ je znamenje zmage, žegna, pomoči, odrešenja, pa tudi strahu; tako živimo, da se nam ne bo nikóli bati tega znamenja; ampak da se ga bomo vselej veselili. Amen.

Pridiga v god vseh svetnikov.

(Kako zamoremo tudi mi priti za svetniki v nebesa; gov. — f—.)

„Veselite se, in od veselja poskakujte; ker vaše plačilo je obilno v nebesih“.

(Mat. 5, 12.)

V v o d.

Sv. Gregor pravi: „Kteri jezik je v stanu dopovedati, kateri um zapopasti veliko veselje nebeškega kraljestva? Znajti se v sredi angeljskih korov, z zveličanimi duhovi občudovaje gledati veličastvo Stvarnikovo, gledati Boga od obličja do obličja, gledati neomenjeno luč, pred smertjo nobenega strahu več ne občutiti, se veseliti, večno živeti brez premembe tega srečnega stanu!“ — Duša se vname svetega hrepenenja, kader sliši od te sreče izvoljenih, in si goreče želi, priti tje gori in ostati tam gori, kjer upa uživati nevsahljivo veselje, veselje brez konca in kraja.

Veliko plačilo, nebeško veselje, pa se ne doseže brez velikega truda. „Nebeško kraljestvo silo terpi, in bo le silnim v last“, veli naš Gospod in Zveličar. — To resnico so svetniki pač dobro spoznali, in se nemudoma trudili, večno srečo nebeško doseči, ter si jo prislužiti z lepimi čednostmi in dobrimi deli. — Tudi mi zamoremo doseči večno življenje v nebesih s tim, da

1. svetnike vredno častimo, in

2. jih na pomoč kličemo.

Od tega danes govorim; pripravite se!

Razlaga.

1. Svetniki so dosegli svoj cilj in konec, ter prebivajo zdaj v nebeškem Jeruzalemu, v večnem božjem kraljestvu, in uživajo veselje, kakoršnega ne more dopovedati noben človeški jezik; pijejo sladkost, kakoršne ne popiše nobeno človeško pero. — Tudi mi pojdemo prebivat tje gori v sveto, zlato mesto, če svetnike vredno častimo. Sveta cerkev nam naprej gre s svojim zgledom, ter svetnike časti s posebnimi godovi in prazniki, ki jih obhaja zdaj temu zdaj unemu svetniku na čast; in ni ga v celem letu nobenega dneva, o katerem bi se ne spominjala enega ali drugega svetnika. Sosebno pa sveta cerkev svetnike časti z današnjim praznikom, kterega obhaja vsem svetnikom na čast, in s katerim obhaja spomin tudi tistih svetnikov, kateri nimajo med letom posebnega dneva odločenega v počeščenje. — S sveto cerkevjo vredno častimo svetnike tudi mi!

Svetnike pa vredno častimo, če:

a) hvalimo in zahvalujemo Boga, da jim je dal gnado živeti pobožno in bogaboječe, in se posvetiti. Res so se svetniki tudi sami veliko trudili za nebesa, so pridno molili, se ojstro postili, zatajevali in mertvili, poterpežljivo prenašali stiske in težave sedajnega življenja, so voljno terpeli obrekovanja, preganjanja in mnogo drugih nadlog; so zvesto spolnovali svete božje zapovedi in vse dolžnosti svojega stanu. Toda vsega tega bi svetniki sami ob sebi ne bili mogli zveršiti brez posebne božje pomoči in gnade. Le z pomočjo božje gnade so se v dobrem ohranili, so v dobrem stanovitni ostali, stanovitni do konca. Zatoraj gre naj poprej Bogu hvala in čast za preobilne milosti in gnade, ktere je svetnikom delil, da so zamogli srečno priti v vesela nebesa. S tim, da Boga častimo in hvalimo za dobrote, svetnikom skazovane, častimo tudi njegove svetnike. Čast namreč, ktera se očetu deli, tudi njegove otroke doletí. Svetniki pa so božji prijatelji, božji izvoljeni otroci.

Svetnike v nebesih častimo, če:

b) se veselimo sreče, ktero uživajo svetniki v nebesih, in jim jo prav iz serca privoščimo. Vsi pra-

voverni kristjani se znajdemo v občestvu ali gmajni svetnikov. V občestvo svetnikov pa, kakor vam je znano, spadajo: pravoverni kristijani na zemlji, duše v vicah in svetniki v nebesih. Vsi ti trojni udje imamo lepo zvezo ali družbo med seboj z deli ljubezni, ki jih opravljamo eden za drugega. Če tedaj svetnike, s katerimi se znajdemo v tolikanj lepi zvezi in družbi, resnično ljubimo, se bomo pa tudi zares veselili, in sicer prav iz serca veselili njih preobilne sreče, katero zdaj v nebesih uživajo; jih bomo blagrovali in povelečevali; in s tim ravno čast skazujemo svetnikom, svojim nebeškim prijatlom. Saj veste, da je pravi prijatelj vesel sreče svojega prijatla, in s tim, da se njegove sreče veseli, tudi pokaže, da svojega prijatla obraja in časti.

Svetnike v nebesih častimo, če:

c) premišljujemo njih sveto življenje, in si prizadevamo, posnemati ga. — V nebesih se znajdejo svetniki iz med vseh stanov, svetniki obojega spola, različne starosti, zmed raznih narodov:

Sv. Gregor, sv. Sikst, sv. Leon so bili papeži; sv. Miklavž, sv. Martin, sv. Blaž, sv. Modest, sv. Maksimilijan, sv. Ambrož, sv. Avguštín so bili škofje; sv. Štefan, prvi marternik, sv. Filip, sv. Lorenc so bili cerkveni služabniki (diakoni); sv. Benedikt, sv. Dominik, sv. Frančišk so bili mnih; sv. Pavl, sv. Anton sta bila puščavnika; sv. Klara, sv. Jedert, sv. Školastika, sv. Terezija so bile nune. —

Da pa ne porečete, da so ti in drugi svetniki bolj natihoma živeli in nekteri po samostanih in drugih samotnih krajih ali clo v puščavah dalje proč od posvetnega šundra Bogu služili, in se toraj tem lagleje zveličali, kakor pa človek, ki v sredi zapeljivega sveta živi: naj vam v misel vzamem nektere služabnike božje, ki so živeli ves čas svojega življenja v sredi posvetnega šundra, v sredi zapeljivega sveta, pa so se vendar le posvetili: Sv. Štefan je bil Ogerski, sv. Ferdinand Španjski, sv. Ludovik Francoski kralj, sv. Leopold pa vojvoda Avstrijanski; sv. Helena, sv. Kunigunda ste bile cesarici; sv. Klotilda, sv. Matilda ste bile kraljici. —

In da mi ne bo kdo vgovarjal, da so ti svetniki in te svetnice, akoravno so se znašli v sredi zapeljivega sveta, vendar le lahko veliko dobrega storili, ter obilno obdarovali cerkve in vboge, ker so bili bogati, naj vam naštejemo tudi še nekoliko svetnikov in svetnic iz revnega in niskega stanu, ter vam jih v zgled vpeljem

in v spričevanje, da se zamore človek v vsakem stanu zveličati, ako le resnično voljo ima in delavno: sv. Jožef, Jezusov varh in rednik, je bil tesar ali stenaar, sv. Izidor kmet, sv. Albert kmet in težak, sv. Feliks priden kmetijski blapec, sv. Teodul keršansk blapec, sv. Blaž pastir, sv. Drago ovčar, ssv. Krišpin in Krišpinjan sta bila čevlarja, sv. Baldomir in sv. Ampelij sta bila kovača, sv. Florentin je bil krojač (šivar), sv. Sever tkavec, sv. Seren vertnar, sv. Vinok mlinar, sv. Onezim suženj, in sv. Servul berač; sv. Hema je bila pridna keršanska gospodinja, sv. Monika skerbna keršanska mati; sv. Regina in sv. Kristijana ste bile bogaboječi pasterici; sv. Aleksandra, sv. Cita, sv. Notburga so bile zveste keršanske dekle. In da vam tudi iz med tistih stanov, v katerih se, kakor ljudje sodijo, naj težje Bogu služi, vpeljem kakega svetnika v zgled, vam povem, da so se sv. Florijan, sv. Juri, sv. Mavricij, sv. Viktor v vojaškem stanu posvetili; sv. Teodot je kerčmar bil, in sv. Filemon clo godec. —

Akoravno so bili tolikanj različni stanovi, v katerih so svetniki živeli, in tolikanj različne okoljščine, v katerih so se znašli, so se vendar le vsi posvetili, in prišli srečno v nebesa. To pa spodbada tudi nas, in nam daje serčnost in moč, da po trudapolnem potu proti nebesom ne opešamo. „Če so zamogli ti in uni (doseči zveličanje), zakaj bi ga ti ne, o Avguštin!“ s temi besedami je sv. Avguštin samemu sebi serčnost dajal, kader se je ravnal na pot proti večnemu življenju. Ravno tako tudi mi sami sebe nagovarjajmo in si serce dajajmo rekoč: „Če je toliko slabotnih, bolj k hudemu kakor k dobremu nagnjenih ljudi vendar le srečno doseglo svoj cilj in konec, ter večno življenje, večno zveličanje v nebesih; zakaj bi nek ne mogli tudi mi toliko storiti, da bi bili sprejeti v večno stanovanje, katero je Jezus pripravil svojim zvestim služabnikom?“ In če si zraven tega tudi res prizadevamo, svetnike posnemati, jih s temi gotovo nar lepši častimo; saj se gotovo poštenemu človeku s tem čast skazuje, če tudi drugi ljudje posnemajo njegovo djanje in ravnanje. In gotovo bomo god vseh svetnikov naj vredniši obhajali, in svetnikom naj lepšo čast skazali in jim naj večje veselje narejali, da si na vso moč prizadevamo, posnemati njih sveto življenje, in zvesto za njimi stopinje pobirati.

Kakor pa vredno praznovanje godu vseh svetnikov zaleže svetnikom v čast, mora zaleči tudi vernim kristijanom v blagor in zveličanje, in v blagor in zveličanje nam zaleže, če si prizadevamo svetnike prav častiti, in jih posnemati, in če

2. svetnike na pomoč kličemo v dušnih in telesnih potrebah. Rekel sem :

a) V telesnih potrebah. In ravno zato, da bi v časnih in telesnih potrebah pomoč zadobili, so si verni kristijani za posebne potrebe izbrali posebne varhe in pomočnike zmed svetnikov, da bi se k njim zatekali, pri njih pomoči iskali v takih potrebah.

Kader tedaj v kakem kraju kuga razsaja med ljudmi, se priporočajo svetemu Roku in Rozaliji, da bi s svojo priprošnjo vstavila to strašno bolezen. Če enega ali drugega božjast vije ali meče padečna bolezen, kliče svetega Valentina na pomoč. Če koga gerlo boli, išče zdravja pri sv. Blažu, škofu in mučeniku. Če ga vjeda in grize v želodcu, išče pomoči pri sv. Erazmu. Kader tega ali unega zobje bolé, priporoča se sv. Luciji. In kader na očeh terpi, kliče sv. Vida na pomoč in sv. Lucijo. Da bi nas obvaroval večnega in časnega ognja, izročujemo se svetemu Florijanu. Kader se približuje huda ura, kličemo svetega Hieronima na pomoč in svetega Janeza in Pavla, da bi jo od nas odvernil s svojo priprošnjo. Pri živinski kugi se priporočamo svetemu Vendelinu in v sploh pri vsaki živinski bolezni svetemu Antonu puščavniku.

Kakor pa nam že v blagor zaleže, če v telesnih in časnih potrebah svetnike na pomoč kličemo, nam bo še v tem večji blagor ter ne le v časno ampak tudi v večno srečo zaleglo, ako se svetnikom priporočamo

b) v dušnih potrebah. In v dušnih potrebah sicer ne delamo toliko razločka, da bi se ravno temu ali unemu svetniku sosebno priporočali v tej ali uni dušni potrebi. Vsi svetniki, kolikor jih je le koli v nebesih, so v dušnih potrebah naši patroni in varhi, naši zavetniki in pomočniki. Pri vsem tem se pa le vendar naj rajši zatekamo k materi božji in naši materi Mariji, ki jo imenujemo „pribežališče grešnikov“, „tolažnico žalostnih“, „pomoč kristijanov“. Tudi se radi priporočamo svojemu farnemu patronu in varhu, in tistim svetnikom, katerim so posvečene cerkve po našem obližju. Tudi imamo navado za to ali uno čednost prositi tistega svetnika ali tisto svetnico, nad kterima se sosebno lepo lesketa ta ali una posebna čednost. Kader se tedaj na pot pokore in poboljšanja ravnamo, priporočamo se med drugimi svetemu Petru, svetemu Dizmu, desnemu razbojniku na križu, svetemu Avguštinu; sveti Mariji Magdaleni, sveti Marjeti Kortonski, Mariji Egiptovski, sveti Endoksiji. Če si želimo ohraniti sveto čistost in ljubo nedolžnost, izročujemo se v varstvo svetemu Alojziju, svetemu Kazimiru, sveti Neži, sveti Agati, sveti Katarini, sveti Rozi Limanski in mnogim drugim. Kader si želimo gorečnosti za božjo čast, serčnosti in stanovitosti v dobrem, ogledujemo se na stebre

svete cerkve, Kristusove aposteljne in njih naslednike, sv. Gregorja, svetega Krizostoma, svetega Ambroža, svetega Stanislava. Kader se nam po hudem obrekovanju krivica godi, se zatekamo v zavetje k svetemu Janezu Nepomučanu, zveličani Lihardi, mnogoobrekovani pošteni keršanski ženi. Kader nam bolezen prizadeva velike bolečine in nam poterpežljivost peša in omaguje, iščemo te mile čednosti po priprošnji svete Terezije, ktera si je vžila silo veliko bolezn, in svete Lidvine, ktera je celih 38 let bolna ležala. In kader se nam približuje zadnja ura in nas sprehajajo smertne težave, naslanjamo se na svetega Jožefa, da bi nam srečno umreti pomagal, kličemo na pomoč sveto Barbaro, da bi odvernila od nas neprevideno smert, smert brez svetih zakramentov, priporočamo se žalostni materi božji, da bi ona, ki je stala pod križem svojega ljubega Sina, tudi nam na strani stala, kader se bo naša duša od telesa ločila.

Tako tedaj nam je vsegdar v blagor in zveličanje, ako svetnike vredno častimo in jih na pomoč kličemo.

S k l e p.

Svetniki so božji prijatli, pa so tudi naši prijatli in naši pomočniki na našem potovanji proti večnemu življenju in sicer vsak čas in ob vsaki priložnosti. Na god vseh svetnikov pa je, kakor bi nam še posebno pomožno naproti podajali svoje roke, ter nas klicali rekoč: „Le serčno in neprestrašeno za nami! Ternjeva sicer in bodeča je pot, ktera pelje pred božji tron, pa vam radi pomagamo in verno na strani stojimo povsod sploh, posebno pa na naj nevarniših sterminah. Le serčno naprej! V nemar pustite nečimurne, posvetne reči! Sto in stokrat vam bo povernjeno, česar se anate zavolj nebes. Gospod sam bo vaše obilno plačilo!“ Tako priserčno nas kličejo svetniki za seboj. Zvesto jih poslušajmo, pridno vbogajmo, da bodo tudi nam veljale besede Kristusove, ktere je govoril svojim učencem rekoč: „Veselite se, in od veselja poskakujte; ker je vaše plačilo obilno v nebesih!“ Amen.

Pridiga v spomin vernih duš.

(Trojni klic vernih duš na nas; gov. F. R.)

„Dobra in zveličavna je misel, za odmerte moliti, da bi bili od svojih grehov rešeni!“ (Makab. 12, 46.)

V v o d.

„Danes, ko zaslišite glas božji, ne obtर्डite svojih sere!“ tako nas opominja sv. pismo, in tako nas danes opominjajo tudi mertvaške kosti. — Od veselega praznovanja vseh svetnikov nas pelje sv. cerkev ven na pokopališče, da gledamo grob in trohno; da bi spominjali se rajnih, kateri so pred nami zapustili ta svet; da bi se spomnili smertne ure, ktera čaka tudi na vsakega izmed nas. — Za uro dro ne vem, smerti pa nasproti grem.

Kader kak človek umerje, položi se njegovo truplo v grob, da segnije; duša pa hiti pred posebno sodbo božjo, da odgovor da za svoje življenje. Če je šla duša s kakim smertnim grehom obložena brez pokore s sveta, tista se pogubi v pekel. Če je šla duša brez vsakega madeža čista in nedolžna s sveta, tista zadobi koj nebeško krono pri Bogu. Pa še so duše, ktere se ločijo od trupla sicer v gnadi božji, vendar za grebe, ktere so v svojem življenji storile, božji pravici še zadostile niso. Ker so v gnadi božji umerle, zato jih pravični Bog v pekel zavreči ne more; ker imajo pa še madeže na sebi, zato jih pravični in sveti Bog v nebesa sprejeti ne more. Njim je napravilo usmiljenje božje nek tretji kraj — vice — kjer se po različnem terpljenji in po hudih bolečinah čistijo in pokorijo, da bi postale vredne nebes. Njih pomoči potrebni stan stavlja nam danes sv. cerkev pred oči; sveto pismo pravi: „Sveta in zveličavna je misel, za pomerte moliti, da bi bili od svojih grehov rešeni!“ — Kristijani! v vicah zdihujejo duše in tam

veliko terpijo. Same sebi pomagati ne morejo, zatoraj nam kličejo nasproti:

1. Spomnite se nas!
2. Usmilite se nas!
3. Učite se od nas!

V imenu božjem in v tolažbo vernih duš vam hočem razložiti ta njih trojni klic. Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Veliko število se vas je zbralo na današnje cerkveno opravilo za verne duše v vicah. S tem ste deloma spolnili že prvi klic vernih duš: „Spomnite se nas!“ Vendar spomnimo se še enkrat vsi vkup rajnih odmertih. — Povej mi ti otrok, kaj se tako žalostno deržiš?

a) Starši so mi pomerli. Imel sem očeta in mater, ki sta tako lepo skerbela za me in tako prijazno ravnala z menoj. Česar mi je bilo potreba, vse sem dobil od njih, da so mi le dati zamogli. Tako lepo so me učili, tako lepo me svarili, zdaj pa počivajo že davno pod zemljo. Oh, ko bi zdaj še živeli, kako bi hotel je spoštovati in skerbeti za nje! Pa zboleli so in umerli. Zbrali so se ljudje v naši hiši, in nesli so rajne na pokopališče pred cerkev. Duhovnik so rekli na grobu: „Bog jim daj večni mir in pokoj!“ Zakopali so meni očeta in mater, jaz pa za njimi žalujem. — Žena, zakaj si pa ti v černo oblečena, za kom pa žaluješ?

b) Za svojim možem joka vdova. Lepo sta se imela in mirno skupaj živela dolge dni. Žegen božji je prebival v njih hiši in srečna sta bila. Pa mož je zbolel ter umerl, in nesli so ga k pogrebu na posvečeno zemljo. Položili so truplo v perst, in mašnik so rekli: „Vzeme naj zemlja, kar njej gre; Bog pa naj vzame, kar je njegovega; truplo je iz zemlje narejeno, duh je pa od zgorej vdihnjen“. Zdaj mora udova sama za hišo skerbeti, sama otroke rediti, in to je težko za njo, ker ni več gospodarja pri hiši. — Mladeneč, kaj pa ti tako tiho pobešaš glavo, saj si bil drugokrat vselej vesel? Mladeneč mi pravi:

c) Umerl mi je najljubši prijatelj. Bil je poštena duša; z njim sem se tako rad veselil. Veselje se mi je zdelo lepše, ko sem pri njem bil; žalost sem ložeje prenašal, če sem se njemu potožil. Pa zbolel je in je umerl; slišal sem zvonove zvoniti, peli so mojemu prijatlu slovo. Šel sem njemu k pogrebu in videl sem, kako so ga položili v žegnani grob; tri lopate persti so vergli na trugo in rekli so zraven duhovnik: „Spomni se človek, da si prah, in v prah se poverneš spet nazaj!“ Dro mine vse in nima obstanka na svetu. — Vi oče, ki imate že sive lase, povejte mi, kaj pa vam serce teži?

d) Moj sin mi je umerl, odgovorijo mi oče. Šel je na vojsko, zadela ga je krogeljica, ko je v bitvi stal pred sovražnikom. Na tujem leži njegovo truplo daleč od domačega kraja, še na njegov grob priti ne morem. Kaka žalostna mati morebiti bi rekla: Moja hči mi je umerla, ko je bila v najlepšem cvetu mladosti. Bila je pobožna in veselje mi je napravljala; že sem upala, da bo dobri otrok meni podpora na stare dni, zdaj pa v grobu počiva. — Tako bi mogel popraševati enega za drugim, vsak izmed nas ima kako dušo v večnosti, ktera mu je bila ljuba in draga. Morebiti terpi ona velike bolečine v vicah; kristijan! spomni se na njo.

2. Solze so sicer lepa priča naše ljubezni do rajnih, vendar one polajšajo večidel le naše terpljenje, terpljenje odmertih pa nikar. Koristili in pomagali jim bomo pa tedaj, ako spolnimo še drugo prošnjo, ktero imajo do nas, in ta je: „Usmilite se nas!“ To je drugi klic, ki ga nam pošiljajo verne duše iz vic. Kaj pa pomenja, in česa nas hočejo z njim opomniti?

Kristijani moji! mi stojimo z rajnimi, odmertimi v duhovni zvezi, in jim po molitvah, predprošnjah in daritvah pomagati zamoremo. Zatoraj pravi sveto pismo: „Dobra in zveličavna je misel, za odmerte moliti, da bi bili od svojih grehov rešeni“. To so verni kat. kristijani tudi vselej in povsod storili; še dan danes se ne bere nobena sv. maša, pri kateri mašnik ne bi zdihnili: „Spomni se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic, kteri so z znamenjem vere že šli iz sveta in spijo v spanji miru“. Mi vemo, da verne duše naše pomoči potrebujejo, vemo pa tudi, da jim po molitvi pomagati zamoremo; zatoraj prosimo prav pogosto usmiljenega Boga: Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!

Pomagajmo vernim dušam tudi poravnati, kar so one zadolžile. Verne duše zdaj v vicah veliko terpijo, in njim veljajo evangeljske besede: „Ne pojdeš ven, dokler nisi poplačal zadnjega beliča“. (Mat. 5.) Če je nam znano, da te ali drugi naših rajnih te in te krivice ni več poravnati zamogel; da to in to krivično blago ni mogel več nazaj dati; da tega in tega pohujšanja ni mogel

več popraviti; oh tedaj storimo in poravnajmo mi kolikor zamoremo, kar so naši rajni pustili nestorjenega in neporavnaneega. Take dela keršanske ljubezni so Bogu dopadljive, nam in vernim dušam v vicah pa koristne. Če tako vernim dušam pomagamo, tedaj ne bojo tožile čez nas, kakor Job čez svoje prijatle: „Moji znanci so me zapustili ko ptujci, moji sorodniki so obrnili se od mene, kateri so me ljubili, oni so pozabili na me!“

Kristijani moji! usmilimo se vernih duš v vicah, zakaj one kličejo nam nasproti, kakor nekdanj pobožni Job prijatljem v svojej bolezn: „Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi moji prijatli, zakaj roka Gospodova me je zadela!“ (Job. 19.) Ako morebiti ravno po našej predprošnji kakej duši v nebesa pomagamo, tedaj bode ona gotovo pred Bogom hvaležno prosila za nas, da bi zadobili srečno smertno uro. Nehvaležnost je le na svetu doma, med nebeškimi prebivavci je ni!

3. Pa še tretji glas slišimo iz vic; verne duše nas svarijo in nam kličejo: „Učite se od nas!“ učite se iz naše nesreče modrosti, na dobro obračajte kratki čas svojega življenja in varujte se, da ne pridete na naš kraj. Kar smo na zemlji zadolžile in nepokorjeno pustile, za to zdaj hudo terpimo. — Zares, učiti se hočemo od njih, zatoraj pojdemo v mislih ven na njih grobe in poslušajmo, kaj nas učijo? Kdo leži tam v prvem grobu?

a) Tam ležé oče in gospodar. Bil je pošten in priden človek, da so ga sosedje vsi radi imeli. Vendar otroke je premehko izrejal in na svoje podložne v hiši premalo gledal. Svaril jih je sicer pa premalo oestro, bil je preslab in je veliko napak spregledal na svojih otrokih. Zato pa zdaj v vicah prehudo terpi. Sinovi in hčere! živite pošteno in pobožno, to bo hladilo vašim staršem, kateri znabiti ravno zavoljo vas zdihujejo; po hudem življenji jim terpljenja nikar ne polajšate. Vi starši pa učite se, modro in v ljubezni, pa tudi oestro in v strahu izrejati svoje otroke.

b) Poglejmo tu zraven majhni in z rožicami olepšani grob. V njem počiva nedolžen otrok. Ta je srečen, zakaj naša sveta vera uči, da otroci, kateri kmalo po svetem kerstu umerjo, koj v nebesa pridejo. — Tako srečno mi ne bomo mogli več umirati, kakor ta rajni otrok, pa vendar bi to bilo treba, zakaj naš zveličar sam je nas učil: „Resnično vam povem, ako se ne spreobertete in ne bote kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. (Mat. 18.) Kako močno moramo toraj skerbeti, da oblačilo nedolžnosti, ki smo ga pri sv. kerstu sprejeli, brez madeža prinesemo pred sodnji stol našega zveličarja.

c) Tam je grob zapeljane reve. Bila je nezakonska mati in je za otrokom umerla tudi ona. Dro je imela ona še gnado, da je zamogla svojih grehov se spovedati; vendar božji pravici za

svoje grehe na svetu zadosti storila še ni, zatoraj mora pa v vicah. — Njen zapeljivec znabiti se drugim sladká, in zdaj druge vabi v greh. Grešni človek! sem poglej na grob tiste, kterej si vzel ti nedolžnost, mir vesti in znabiti tudi življenje. Zavolj tebe zdi-huje in terpi. Stori pokoro in prosí Boga usmiljenja za njo, če si kedaj imel kaj ljubezni do nje! Če pa živiš kakor do zdaj in v nemar puščaš vse opomine do dobrega, tedaj tebe ne čakajo vice, le pekel se bo tebi odperl, zakaj ti imaš svoj in v greh zapeljane reve greh na sebi. Ve device pa varujte se, da ne bote kedaj tako nesrečne, kakor deklica, na ktere grobu smo ravnokar postali.

d) Tako bi mogel vam pokazati še grob kakega mlač-n e ž a, kateri je živel tako tje v en dan in še le na smertni postelji pokoro delati začel. Kar bi on prej na svetu lahko poravnal, za to mora zdaj hudo terpeti. Kristijan moj! vsak trenutek umerje kak človek in mora stopiti pred sodbo vsevedočega Boga. Tudi na tebe enkrat versta pride, kedaj pa, tega ne veš. Povej mi, ali bi bil danes pripravljen na to; ali ničesar ni več, kar bi na svetu prej še poravnati hotel? Znabiti s kom v jezi živiš, znabiti imaš kaj tujega blaga pod svojo streho? ali si koga ogoljufal, po kri-vem zatožil in obrekoval? znabiti si koga zapeljal v kak gerd in smerten greh itd.? Ljudje večidel prej umerjó kakor si upajo, zatoraj sedaj že vse poravnaj in živi tako, ko da bi moral še danes umreti.

S k l e p.

Kristijani moji! mi stojimo v duhovni zvezi z vernimi du-šami v vicah, zatoraj spomnimo se jih, usmilimo se jih in učimo se od njih. Kader pa stojimo na grobeh naših rajnih in nas žalost obide; tedaj nas sam Jezus tolaži in nam briše solzne oči. „Pride ura, pravi on, da bodo vsi, kateri po grobeh spijo, slišali glas Sinu božjega in pojdejo iz grobov!“

Trupla rajnih so imenitna setev od Boga vsejana, ktera čaka in zori na veliko žetev, sodnji dan. Naše telo po izvirnem grehu sprideno mora skoz smert in grob, da postane za neumerjočnost pripravno. Bilo je na tem svetu služabnik in orodje naše duše, zato bo tudi ž njo delilo večno srečo ali večno pogubljenje na unem svetu. Kar si tukaj vsejal, to boš tam žel; kar si tukaj sebi zaslužil, to boš tam v plačilo sprejel. Amen.



Antonu Janežiču.

Krilatec božji, ki po zemlji hodiš,
 Življenja luč prižigaš in gasiš,
 Ki ljubljence v svetove lepše vodiš,
 Prinašaš radost in — britkost budiš :
 Zakaj — sirota če te smem prašati —
 Roditelja preblagega si vzel,
 Ki je namenjen bil osrečevati
 Sorodnike z menoj unet, vesel? —

V krasoti mladej se blišči narava,
 Posadil med-njo blagi me vrtnar,
 Al zdaj — že grob se tebi razkopava! —
 Dokaj prezgodaj jaz uboga stvar
 Žalujem pri mrtvaškem odru tvojem,
 Z menoj žaluje ves slovenski svet,
 Ki milo si ga nosil v srcu svojem,
 Po njem zasajal najkrasnejši cvet! —

Sijal je todi svit nekdanje slave,
 Tu prost, mogočen rod slovenski bil,
 Kjer zdaj je kraj predrage očetnjave,
 Kjer s krepkim glasom narod si budil.
 Da slana cvetja novega ne zmami,
 Bil v srcu moškem up ti je sladak.
 „K življenju lepšemu se rod moj zdrami!“
 Bil klic je tvoj, slovenski korenjak.

In tako mili, blaženi glasovi
 Vžigali čudovite so moči;
 Junaški so se družili sinovi
 Na delo — v boj za slavo novih dni!
 To bilo ti najslajše radovanje,
 In najprijetniša svečanost ta;
 Nikdar za prazne nisi maral sanje,
 Nikdar za blišč neumnega svetá.

Naj drugi svitle stavijo gradove,
 Zaklade drage zbirajo na kup,
 Z bliščobo svetno kratijo si dnove,
 Za slast kupujejo življenja strup:
 Kar vekomaj poganja zalo cvetje,
 Pokojnik dragi! bilo tebi mar,
 Kar poznim vnukom sveto bo imetje,
 In rodu zdanjemu je rajski dar. —

Vrté se v nebnem krogu žarne luči,
 Opazoval te je čarobni svit,
 Ko iskal si, kje zlati so nam ključi
 V dom lepših dni, kje sad njih čudovit'. —
 V slovó ti je večernica migljala,
 Nahajala danica zgodnja spet:
 Ni bolj unetega srcá poznala
 Slovenija v številu dolgih let!

Vihar naj po deželah se zaganja:
 Razširjal bo se tvoj prekrasni cvet,
 Na rodovitnej zemlji naj poganja,
 Gojt hvaležno ga slovenski svet!
 Priseva mila zarja od izhoda,
 V njej večno naj se sveti tvoj spomin,
 Ki dika si slovenskega naroda! —
 Naj temu mil bo — tvoj najmlajši sin

„Besednik.“

† Anton Janežič.

Žalostno, prežalostno novico ima danes razglasiti „Besednik“, ki tako rekoč še ves objokan pojemlje: Antona Janežiča ni več! — 18. dan septembra ob dveh popoldne je blagi pokojnik končal dolgo in grenko terpljenje zaradi pljučne bolezni ter se preselil v lepše onostransko življenje v 41. letu svoje starosti. — Veže nas sveta dolžnost, da vsaj v najpoglavitnejših načertih narišemo sliko preblagega moža, ki je priméroma živel le malo časa, storil pa neizmerno veliko; bil je Slovenec po rodu in je vse svoje djanje in nehanje posvečeval najpred Slovencem, poznan pa je tudi po vsem slovanskem svetu, in njegovo ime mora v kraljestvu, kjer nikdar ne zahaja rumeno solnce, v prihodnosti še bolj sloveti ko zdaj. Zato pa pri popisovanji tega neumerljivega domorodca čutimo neko slabost, ki se ne dá povedati, tudi ne zapisati, in radi, preradi bi izročili peró kteremu koli izmed tacih mož, ki so z bistrumnostjo vedeli svetu slikati najlepše značaje človeškega rodú. Da bi pač še živel slavni roditelj slovenskih „Drobtinic“, njegovo divno peró bi Janežiča vverstilo med tiste, ki so možjé po „volji božjej“. Ali da bi vsaj tukaj bival prijatelj, od kterega sem prvič slišal poveličevati slovenski prilog „pošten“, koliko ima prelepih lastnosti v sebi, kako srečen je tisti, o kterem se res dá reči, da je pošten, in — ranjki Janežič je res bil tistih eden, o kterem je, kdor koli ga je poznal, moral reči, da je poštena duša — v najobširnejem pomenu le-te slovenske besede! Nekje v jutrovih deželah imajo shranjen meteor, t. j. zračni kamen; ko je padel od neba na zemljo, takrat največi modrijani tistega kraja niso nič vedeli pravega o njem, déli so ga v neko svetišče in spodej dali vsekati napis: „O tem kamnu vé (povedati) marsikdo marsikaj, vsakdo nekaj, nihče dosti“. Te besede nam hodijo na misel, ko bi imeli govoriti o zaslugah Janežičevih. Vemo sicer, da ga visoko ceni vsakdo, ki ga kolikaj pozná iz mnogih njegovih pisem; kdor natančneje pozná njegovo delavnost, mora po pravici terditi, da je po njegovej smerti Slovencem došla nedomestljiva zguba; ali vkljub vsemu temu ostane Janežič biser slovenskega naroda, ki se pri še tako visokej ceni ne dá preceniti, kar bo morda iz naslednjih verstic še bolj jasno.

Anton Janežič je bil rojen 19. decembra 1828. l. v Lesah v Rožnej dolini. Najprej je hodil v domačo farno šolo v Šent-Jakobu. 1837. l. so ga stariši poslali v Celovec, kjer je 1848. l. doveršil gimnazijo. Da je bil prebrisane glave in bistrega uma, kažejo dovolj njegova dela; iz le-teh pa sveti tudi neskončna marljivost, ki je po besedah slavnega pesnika bistrumje, t. j. genie. Janežič je s posebno marljivostjo doverševal leto za letom, vendar se je že kot učenec najbolj pečal le z ukom, ki se tiče jezikoznanstva, ker je menda že zgodaj pred sebo gledal prihodnji poklic, zato se je uril za-nj že celo od mladih nog. Kmalopotem, ko je doveršil gimnazijo, začel je, 1849. l., na taistem zavodu slovenski jezik učiti. V tej zadevi je bil Janežič Celovcu to, kar nekdanji Ljubljani M. Ravnikar in pozneje Metelko. Bilo je pa tudi bolj ko pravično, da mu viši niso zapirali te poti; s časom je kolikor mogoče razširjal pravice, ki so v zvezi s to stopnjo, dosegel je dokaj, rad bi bil še več, ali do danes še ni bilo vgodnega časa. 1853. l. je nastopil službo na celovskeji višji realki ter prednašal tam slovenski in nemški. Za profesorski izpit se je uril sam, bival je samo pol leta na Dunaji, da se je še k temu pripravljaj. Slovenski uk na gimnaziji je zaradi bolehnosti in preobložen z drugimi opravili popustil 1866. l. Ker nam mora biti namen, da se najbolj pečamo ž njim kot s slovenskim pisateljem, da pred vsem preudarjamo neizmerno ceno njegovih slovstvenih zaslug, naj se, govore o učiteljstvu, na kratko omeni, da je, mož korenito omikan po umu in sercu, tudi pri mladini vedel prav zbudjati glasove teh dveh strun, s primerno resnostjo potrebno prijaznost vezaje. Bil je moder in umen gojitelj ter je v tem dober uspeh imel za plačilo svojega truda.

Kakor da bi bil čutil, da ga rumeno solnce ne bo dolgo obsevalo na božjeji zemlji, da ga „vzamejo v sebe njene moči“ v najboljših letih, jel je mladeneč delati z vsemi silami, kar jih je mogel zbrati v čudovitem orožji vedrega duha, in množil jih je od dneva do dneva. Kar so bile v njem dozorele dušne zmožnosti, ni ga bilo leta, da ne bi bil kaj novega spravil na dan. Mimo gredé bodi povedano, da je stopivši iz gimnazije nekaj časa deželni zakonik prestavljaj slovenski; bilo je to, ko je baron Šlojznik poglavaril na Koroškem. S pisateljstvom pa se je ukvarjaj že kot učenec in k temu budil prijatelje. Součenec njegov pripoveduje, da so med sebo imeli list, v katerem so spisovali mnogoverstne reči, v vezaneji in nevezaneji besedi, in da je Janežič nekajkrat priromal celo s kako hvalno poezijo. Pa saj je posebno mladina polna poezije; kdo ne kuje pesmic dokler je mlad! Pravega pesniškega poklica pa Janežič menda ni čutil, kakor pričaj njegovo poslovanje. Pač pa je Slovencem podal — „slovar“, nemško-slo-

venski in slovensko-nemški. To delo je 1850. in 1851. l. prišlo na svetlo, in kdo ne bi pohvale dajal skoraj še le dvajsetletnemu mladenču, da je tako važno knjigo spisal svojemu narodu! Nemško-slovenski del je popravljen in pomnožen bil drugič natisnjen 1867. Žalibog mu slabo zdravje ni pripuščalo, da bi se bil spravil tudi nad slovensko-nemški del ter ga vredil za drugi natis. Nekaj že pred slovarjem, največ pa za njim so jele izhajati slovnice. Spisal je slovnico Nemcem po nemško, ki je doživela že sedem natisov; Slovencem jo je sestavil slovenski, ktera je v drugem in vzlasti v tretjem natisu izverstna. Vedeti pa se mora, da mu je ta knjiga prizadevala neizmerno veliko truda, daravno so ga podpirali vsi veljavni jezikoslovci, katerim jo je pošiljal na ogled. Pa ne le s suho robo, marveč tudi z zabavo je skerbni rodoljub hotel osrečiti slovensko mladino in narod sploh. Nabiral je cvetje ter ga v različnih zalih šopkih podajal radostnim srcem. „Slovensko berilo za Nemce“ je izdal 1854. Iz tega decenija pa imamo dva „cvetnika“, berili za niže gimnazije in realke, „cvet slovenske poezije“, predelan v „cvetnik slovenske slovesnosti“, ki se čez malo dni doverši v 3. natisu in je kakor perva dva od vlade poterjen za više gimnazije in realke. Dalje je pred nekaj leti poslovenil in izdal Šmidov „zgodovinski katekizem“, poznej je spravil na dan „slovensko koledo“, njegova je bila „slov. bčela“, „glasnik“ in „cvetje iz domačih in tujih logov“, v katerem je toliko dragocenih novosti zraslo na vertu mladega našega slovstva. Razen tega je dal še več knjig na svetlo, da molčimo o brezštevilnih spisih, ktere je opilil in v lepšej obliki spravil med svet. Žalostno pa je, da lepoznanska dela, ktera je izdajal, niso mogle čverstih korenin pognati, nehala je „bčela“, „glasnik“, in „cvetje“, ker je pri vseh zmanjkalo tistega životornega soka, kteremu pravimo: materialna podpora. —

O tem bi se dalo nekaj več povedati, razjasnile bi se nektare nemile razmere ter pokazale vesele in žalostne strani tolikanj vnetega mladinoljuba; pa sam je vse pozabil in premagal, pustimo toraj in podajmo se k najblažemu zavodu slovenskega naroda, pojdemo k družbi sv. Mohora. Janežič je bil duša te družbe in ima kot njen tajnik velike velike zasluge; on je dokaj pripomogel, da se udje množé od leta do leta, ker je vedel napeljevati tako, da ljudstvo ne dobiva samo po obsegu lepih spisov, ampak tudi v lepej, čednej obleki, t. j. v pravilnem, gladkem jeziku. Kakor je vedno napredoval sam, skerbil je, da se napredek čedalje bolj kaže pri vseh rečeh, s kterimi je imel kaj opraviti. Za družbo sv. Mohora je toraj le-ta zguba preboleča rana, ki se ne da z lepa zaceliti.

Iz vsega omenjenega je jasno, da je ranjki bil neskončno marljiv. Nikdar ni miroval, marveč delal je, skoraj po pravici rečeno, noč in dan: daroval je vse dušne in telesne moči slovenskemu narodu! Dobička ni iskal, pa ga tudi ni imel; delal je iz gole ljubezni do domovine.

Vidé, da več ne izhaja z „glasnikom“, začel je premišljati, kakošen list da bi spet razpošiljal med svet, da bi se bolj utrdil in bi pri njem vsaj ne bilo — zgube. V teh mislih se mu je rodil „besednik“. Ali ker je že dalj časa čedalje bolj čutil svojo bolezen in je za celo leto moral prenehati delavnost svoje službe, ni si upal pričeti ob novem letu. Ker pa so vsled razglasa v „koleđarčku“ jeli prihajati naročniki, osnoval ga je, za pomoč naprošivši sedanje vredništvo. Jako mu je bil na sercu novi list, pečal se je zanj do zadnjega trenutka, ter ga v oporoki v last izročil svojej ženski, češ, ako imajo Slovenci kaj ljubezni do mene, naj vsaj podpirajo zadnje moje podvzetje, morebiti bo imelo večo srečo, ko marsikaj v življenji. —

V začetku junija se je bil blagi profesor preselil v svoj rojstni kraj, kjer je vselej rad bival pri svojih domačih. Življenje na kmetih pa mu tudi ni teknilo, prihajal je čedalje slaběji. 16. sept. se je pripeljal v mesto nazaj in kmalo sklenil trudapolne težave. Po njem žaluje žena in dvoje otrok, mlada hčerka Olga in sinek Evgen. Žalujejo tudi njegovi roditelji ter več bratov in sester, pa joka se po pravici cela Slovenija, kterej je bil dika in kras!

Janežiča je spoštovalo celo mesto in vsi drugod, ki so ga poznali, ker bil je mož prelepega značaja. Da-si tudi marsikdo ni vedel, kaj je on Slovenec, vendar ga je cenil kot prijatelja ravnega duha in ljubeznjive obnaše. Sicer pa se je Janežič malo pečal z vunanjim življenjem, bival je v tihoti, ni zahajal v vesele družbe, pa tudi ni vžival nikakoršnih močnih pijač, pil ni ni vina ni piva. Bila je njegova narava zoper to, in ker je bil slabih pers od nekđaj, pa si je nakladal neizmerna dela, toraj je tem hitreje upadala moč življenja. Govorili bomo še drugej, kaj smo mu dolžni Slovenci, kako naj se slavi njegov spomin. Za zdaj žalostni sklepamo, s solzami grob polivaje, v katerem spava naj-blaže serce, kar jih je kdaj bilo na zemlji slovenskej! Naj mu sveti večna luč, spomin njegov pa naj živi in se večno ohrani na svetu slovanskem!

Tako piše o rajnem Janežiču v „Besedniku“ gosp. Anton Umek, odgovorni vrednik imenovanega časnika.

Vsi slovenski časniki naznanjajo v črnem obrobcu žalostno novico o Janežičevej smerti.

„Slovenski Narod“ v Mariboru je že prinesel tužne glasove treh slavitih rodoljubov. Pervi se je oglasil visokoučeni naš Dav. Trstenjak. Prav živo in milo popisuje velike zasluge rajnega Janežiča o slovenskem narodu in predlaga, naj bi Slovenci rajnemu postavili spodoben spominek. Trstenjakove misli so te-le: „Naj bi pri vstopu k družbi sv. Mohora prihodnje leto udje razen letnine dodali vsaki po 10 nkr., po tej poti bi se nabralo okoli 1300 gold. Za 300 gld. bi se Janežiču omislil spodoben spominek. Letni odstotki od 1000 gld. pa bi se dajali za darilo pisatelju, kateri bi družbi izročil naj boljše delo za natis, in to bi bila vse žive dni: „Janežičeva ustanovitev“. Res blaga, zlata vredna misel!

Tudi odbor družbe sv. Mohora se je, hitro potem, ko je njen tajnik Janežič svoje oči zatisnil, te misli poprijel: Janežič mora dobiti spodoben spominek.

Komaj so se vsi odborniki po dokončanih šolskih počitnicah v Celovec vernili, napravila se je 9. oktobra seja, pri kateri so bili pričujoči vsi odborniki in so se posvetovali, kako naj se postavi Janežiču spodoben spominek?

Sklenilo se je enoglasno to-le:

1. Naj se Slovenci naprosijo, naj „Besednika“, kateri je zdaj udovi in sirotama edina podpora, prav izdatno podpirajo.

2. Naj se Slovenci vabijo, da pošiljajo denarja za „Janežičev spominek“. Od tega dnarja se oberne 300 gld. za spodoben spominek na grobu, kar se pa več nabere, naj se vloži v hranilnico na obresti. Eno polovico teh odstotkov dobiva Janežičeva hči Olga do svoje smerti, eno pa njegov sin Evgen do svojega 30. leta. Odbor, ki nabrani dnar oskerbljuje, vzdiga vsako leto obresti iz hranilnice in jih izroča Janežičevej udovi, dokler udova ostane in otroka ne postaneta polnoletna.

Udova mora te obresti obračati za spodobno odgojitev imenovanih dveh otrok. Ko pa udova umerje ali se omoži, dobi njene te dolžnosti in pravice otrok postavni varh ali jerob. Kader Olga umerje ali pa Evgen 30 let star postane ali pa tudi prej umerje, napravi se iz tako oprostene polovice ali polovic shranjene istine ali glavnice tako imenovana „Janežičeva ustanovitev“, do

ktere ima pravico najpred Janežičeva rodovina in žlahta, potem iz gornje in spodnje rožne doline, in slednjič sploh na Koroškem rojeni slovenski učenci. Pravica, to ustanovitev ali štipendijo deliti, pripada odboru družbe sv. Mohora.

3. Nabira za „Janežičev spominek“ naj se raztegne na pet let in naj se voli poseben odbor treh gospodov, ki darila v ta namen dana sprejema in oskerbljuje.

4. Na to nabiro daje družba sv. Mohora celih pet let vsako leto polovico čistega dobička, ki jej po plačanih stroških iz vsakoletnega računa ostaja.

Tako jo sklenil družbin odbor in je — tako mislimo — gotovo ravnal po volji celega naroda slovenskega. Zasluge Janežičeve so nepopisljive za ves narod, — ves narod naj mu tudi stavi spodoben spominek. Janežič je brez vsega dobička delal za ves narod in ni si nabiral zakladov, ki bi jih zapustil svojim otročičem. Od leta 1852 do leta 1868 je brez vse plače čisto zastonj spolnoval težavne dolžnosti tajnika družbe sv. Mohora. Časniki, ki jih je tako marljivo in skerbno na svitlo dajal, niso si dobili nikoli toliko naročnikov, da bi si bil rajni kaj mogel na stran djati za svojo družino. Bolehal in bolehal je leta in leta in tako veliko denarja potrosil na zdravnike in zdravila. Mladim pisateljem, ki so mu pošiljali rokopisov, je plačeval njih izdelke čez mero dobro, da bi jim veselja narejal in jih vnel za daljše delovanje na polji narodnem. Naročnine, katero so povereniki nabirali po raznih mestih, ni dobival cele, temuč moral je pogostoma zgube terpeti, ktere so znašale sto in sto goldinarjev. Zdaj se lahko verjame, da si Janežič ni nabiral zlata in srebra, si ni nabral dolžnih listov z visokimi kuponi. Zdaj se lahko verjame, da so ga na smertni postelji zdihljeji posilili in solze polile, ko je pomislil, kaj bo ž njegovo družino. Naravnost povemo, da smo mu britke ure poslajševali in sladili s tim, da smo mu rekli: Slovenski narod tvoje družine pozabil in zapustil ne bo.

Slovenci!

Na smertni postelji in že umirajoč se je Janežič Vas prijazno spominjal in Vam priporočal svoja dva otroka, med kterima šteje Olga 14, Evgen pa 8 let. S tim upanjem je Janežič umerl, da se bodo Slovenci usmilili njegovih otrok. Slovenci! ali se je rajni mar motil? Ali ne bote poiskali po vseh kotih in predalih in radi položili za Janežičev spominek poslednjega krajcarja, ki bo služil na čast celemu narodu in sperva podpiral Janežičeve,

za njimi pa druge slovenske otroke? Slavni bratje naši Čehi so Zdenki Havličkovi nabrali tavžente za doto in jo poslavalili z imenom: „Hči češkega naroda“. Nas Slovencev ni scer toliko kakor Čehov; pa vendar nas je 1½ milijon, in ako vsaka glava le po krajcarju daje, dobimo že lep dnar za uboga otročiča in za njima za druge slovenske učence.

Sloven ci.

Slavimo slavno slavnih Slavov slavo! Živila Janežičeva ustanovitev!

Za odbornike, ki bojo nabirali in oskerbljevali podarjeni dnar, so se izvolili ti-le gospodje: Dürnwirth Karl, špiritual v Celovškem seminišču, B. C. Rossbacher, tergovce in Einšpieler Lambert, škofji tajnik v Celovcu. Dnar naj se pošilja pod nadpisom: Dürnwirth Karl, špiritual v Celovcu. Vse, kar se pošlje v ta namen, bo razglaševal Janežičin časnik „Besednik“ in prevzel se bo vsak darček z hvaležnim srcem. Po petih letih se pa položi celi račun od te nabire za Janežičev spominek.

Sloven ci! božja pomoč!

Lepo prosimo, da vsi slovenski časniki to nabiro okličejo!

V Celovcu 11. oktobra 1869.

Odbor družbe sv. Mohora.

„Besednik“,

ki izhaja vsak prvi in tretji četrtek v mescu in velja za celo leto 2 gld. 50 kr., za polleta pa 1 gld. 30 kr., naznanja po smerti rajnega lastnika Antona Janežiča to-le:

Z današnjim listom tedaj je „Besednik“ začel izhajati v založbi vdove gospé Karoline Janežičeve. Na-njo naj se pošilja naročnina in sploh vse, kar spada v administrativne zadeve, spisi vredništvu namenjeni pa pod vrednikovim imenom. Živo priporočamo „Besednika“ Slovincem, navdaja nas sladka nada, da bo čedalje bolj raslo število naročnikov. Vredništvo si bo posebno

prizadevalo, da bo list kolikor mogoče napređoval, zato pa prosimo da nam prijazni ostanejo dozdanji pisatelji in blagovolijo prihajati z novimi spisi. Izdateljstvu je resna volja, da druge razmere ostanejo, kakor so bile pri ranjkem Janežiču, in jvstrezalo se bo tem bolj na vse strani, čem več bo prihajalo denarne podpore. Da bi se toraj če dalje bolj razširjal „Besednik“!

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Lesjak Bal. (mlajši) je dobil faro Dvor. Č. g. Bachmaier Boštj. je dobil faro Jesani. Č. g. Cepic Franc pa novo kuracijo Kazaze. Č. g. Urabel Fr. gre za provizorja na Dobrič, č. g. Milar Anton v Podkernos, č. g. Šac Al. v št. Pavl na Zili, č. g. Schreier Franc pa na Klopice. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Ambrož Mat. v Belak, Čare Jož. v št. Mihel pri Pliberce, Wieser Jan. v Žabnice, Jereb Jož. v Guštanj, Joas Jan. za II. kaplana k sv. Hemi, Grösser Mat. v Kaplo na Krapfeldu, Zojer Šim. v Zagrič, Kroich Mat. v Breitenegg, in Laznik Jož. v Motnico. — Č. g. Sepper J. tajmošter se poda v pokoj. — Umerla sta čč. gg. Pečnik Šim. prošt v Podkernosu, in Kreis Kajet. kurat v Klopicah. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. Jekše Andr. fajmošter v Kobaridu, je postavljen za dekana v Bovcu. — P. n. gg. Mantoessi Ivan 1. koop. v Gradu (otoku) gre za koop. in učitelja v Kaprivo, Ant. Franzot, koop. v Vileš u, kot 1. koop. v Grad. Pušič Jak. 2. koop. v Gradu kot koop. v Podturn (v Gorici). Siđn Lenard, novomašnik, za 2. koop. v Grad. Jož. Kočevar, koop. v Reučah, za koop. v Kamnje. Donda Anton, novomašnik, za koop. v Mušo. — Umerl je č. g. Pušič Jož. duhoven v pokoji. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Projič Jan. pride za administratorja v št. Ožbalt.

Terškaška škofija. Premestjeni so bili naslednji duhovni: Č. g. Jan. Ferjan je dobil kuracijo sv. Antona pri Kopru; na njegovo mesto v Krašico pride Anton Zupančič, za kaplana izpostavljenega; v Novake Jan. Hrovat; v Pazin za duh. pomočnika gre novoposv. Jak. Ladavac; č. g. Alojzi Pavli nastopi kaplanijo v Borštu; č. g. Dominik Tamaro v Strunian; v Umago pride za farmana v. č. g. Jan. Dukič; č. g. Ant. Spanio gre za duh. pomoč. v Mile; v Buja pride za duh. pomoč. Miklavž Spadaro.